

Laulik

vi klassile

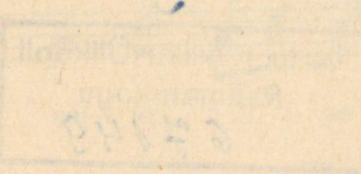
A-27404

RIHO PÄTS

LAULIK

VI KLASSILE

7. väljaanne

KIRJASTUS „VALGUS“

TALLINN 1966

Kaane kujundanud E. Pikk

Kinnitatud Eesti NSV Haridusministeeriumi poolt.

2

Tartu Riikliku Ülikooli
Raamatukogu
67149

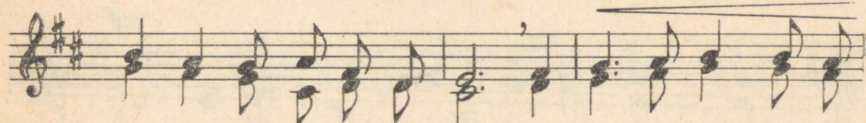
Au nõukogude võimule

Võimsalt, pidulikult *M* Issakovski

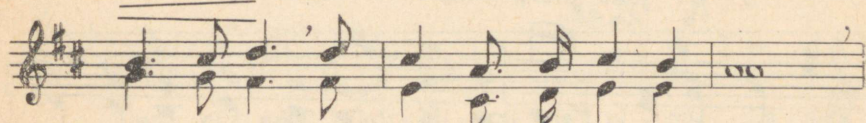
V. Zahharov

1. Sa õit-se, kas-va, veel võim-sa-maks saa, me

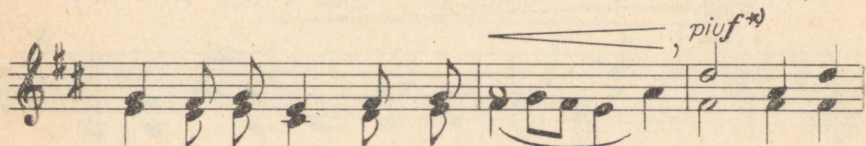
suu-re töö ja mõt-te maa. See maa, kus laas-tas-ki

sõ- ja õud, kuid võit-jaks jäi rah-va jõud.

Au sul-le, i - - sa - maa õit - sev,

kõ-la-gu si - nust me laul, — a - la - ti-

töö - tav ja võit - lev, kõi-ki-des keel-tes sul au!

2. Me võimsat liitu nii kindlana me kätest ükski võim.
siin hoidku iga rahvahõim. Au sulle, isamaa õitsev ...
Siis võidulippe ei võtta saa

*) piu — rohkem

Oled seisnud tormikaartel

J. Kärner

Kindlalt, julgelt

E. Kapp

1. O - led seis - nud tor - mi - kaar - tel muistsest

a - jast murd - ma - ta Lää - ne -

me - re ran - nal, saar - tel, mei - e ar - mas Ees - ti -

maa. Sind on hoid - nud vi - sa,

vap - per, si - nu rah - va töö ja tap - per.

2. Sajandeid sa pole näinud päikest oma lastega. Siiski kord on täide läinud sinu lootus, sünnimaa. Nüüd sa vaba rahvast kannad, meile loovat rõõmu annad.

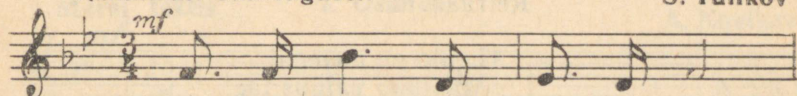
3. Oma muistse mullajõuga mehemeelt meis toidad sa, oma relva, töö ja nõuga kaitseme sind, kodumaa. Seisma jääd sa igavesti võimsas Liidus, vaba Eesti!

Lenin on meiega

L. Ošanin

Rahulikult Suursuguselt

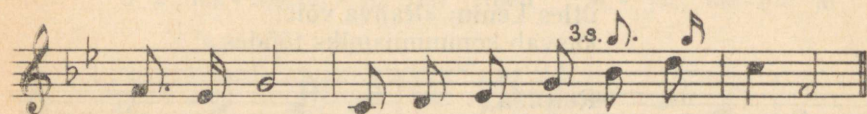
S. Tulikov

1. Pää - vi, aas - taid möö - dub reas —

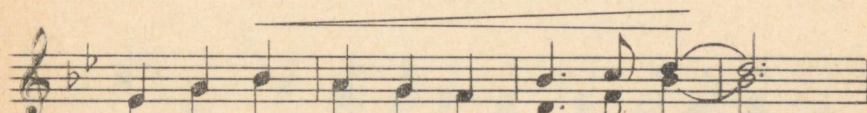
suur i - dee me rah - vast tee - nib. Mee - lest min - na

eal ei saa kõi - gil kal - lis ni - mi: Le - nin.

Le - nin on mei - e - ga! Maa - il - ma val - gus ta.

Tu - le - vik hel - ge on mei - e ees. —

Töö - rik - kais päe - va - des, mu - re - des, röö - mu - des

Le - nin meis e - la - ma jääb! —

1. Päevi, aastaid möödub reas —
suur idee me rahvast teenib.
Meelest minna eal ei saa
kõigil kallis nimi: — Lenin.

Refrään:

Lenin on meiega!
Maailma valgus ta.
Tulevik helge on meie ees.
Töörikkais päevades,
muredes, rõõmudes
Lenin meis elama jääb!

2. Siis kui rahva võimu koit
võimsalt paiskus orjaõösse,
ütles Lenin: «Rahva võit
kasvab kommunismiks töödes.»

Refrään.

3. Juhiks meil on nüüd partei,
käies leninlikke radu;
igas töös ja mõttes meil
elab Lenin aastasadu.

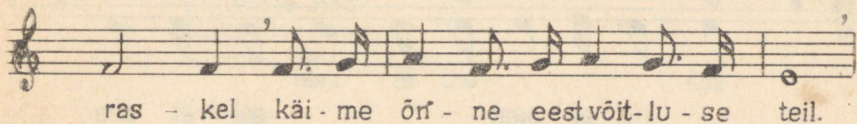
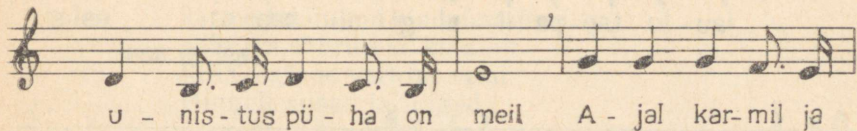
Refrään.

Maailma Demokraatliku Noorsoo hümn

Marsi taktis

L Ošanin

A. Novikov

sa. kō-la sa, võim-salt sa, kō-la sa, se-da

lau-lu tap-pa ii-al-gi ei saa, eal ei eal ei saa,

saa, eal ei saa! eal ei saa, eal ei saa

Noor - - - te-ga koos, se-da
Noorte-ga, noorte-ga koos

kor-da-vad maa-il-ma maad. Se-da

lau-lu tap-pa ii-al-gi ei saa, eal ei eal ei saa.

2. Sõjasõpru sa hindad,
karme lahinguid rindel sa tead.
Jäävaks sõpruseks kindlalt
liitis õiglane veri me read.
Hingelt ausad ja julged
noored — meiega tulge!
Rahvaste õnne,
päikselist homset
hoiame, sõbrad, käes!

Refrään:

Noorte sõpruslaul, nüüd kõla võimsalt sa,
võimsalt sa, võimsalt sa.
Seda laulu tappa iialgi ei saa,
eal ei saa, eal ei saa.
Noortega koos
seda kordavad maailma maad.
Seda laulu tappa iialgi ei saa,
eal ei saa, eal ei saa!

3. Meie kordame vannet,
tuleb nooruse südamest see —
lippu kõrgemal kandes
seista pühade õiguste eest!
Jälle rahu on ohus.
Nüüd on kõikide kohus —
need, kes on ausad,
meiega tõusku
sõdade vastu koos!

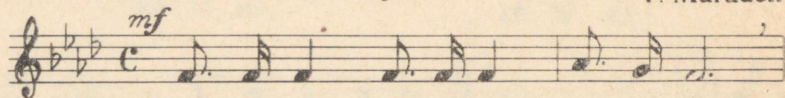
Refrään.

Maa ilma nooruse marss

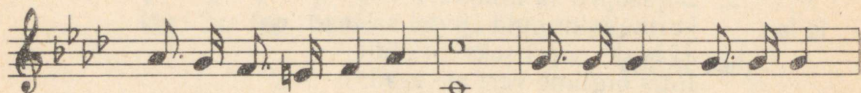
V. Haritonov

Heroilises marsi tempos

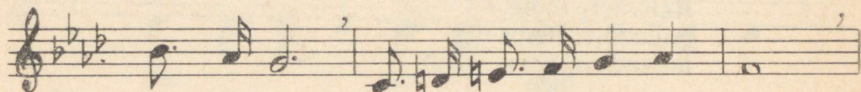
V. Muradeli

1. Püs - ti pead, noor-te read, sõb-rad head,

ko-gu il - ma i - galt maalt. Kuulge meid, kuulge meid,

kuul-ge meid, rin - nas kan-nad tõ - de sa.

Siht me ees on sel-ge, suur, pii-ri-tu, ää-re-tu,

võit-ma-tu. Sõ-ber kau-ge, hea, se - da ik - ka tea,

sam-mu si - nu - ga ma pean. —

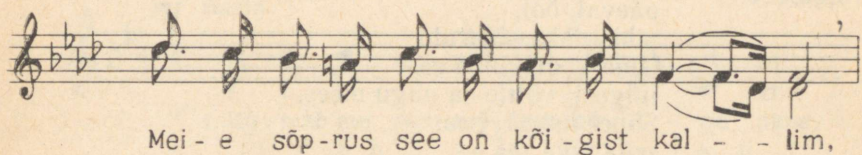
Refrään

Sei-sa mi - nu kõr-val, sõ - ber kal - - - lis,

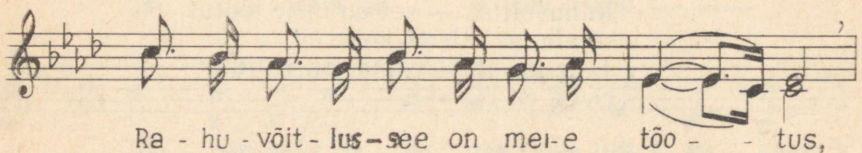
sa - du aas - taid e - la - me me veel.

Mei - e sõp - rus see on kõi - gist kal - - lim,

mei - e sõp - rus on kui päik - se - leek.

Ra - hu - võit - lus - see on mei - e töö - - tus,

sõ - ja - le me üt - le - me kõik: ei!

piuf
Jäl - le ja jäl - le kost - mas on val - jult.

ff
ei, ei, ei!

2. Püsti pead,
noorte read,
sõbrad head,
on sul kallis kodumuld.
Päeval, ööl,
päeval, ööl,
päeval, ööl,
vihka ikka sõjatuld.
Oma kodu, õnne eest
julgesti võitle sa nagu mees.
Sõber kauge, hea,
seda ikka tea —
sammu sinuga ma pean.

Refrään:

Seisa minu kõrval, sõber kallis,
sadu aastaid elame me veel.
Meie sõprus see on kõigist kallim,
meie sõprus on kui päikseleek.
Rahuvõitlus — see on meie tõotus,
sõjale me ütleme kõik: ei!
Jälle ja jälle kostmas on valjult:
ei, ei, ei!

3. Püsti pead,
noorte read,
sõbrad head,
pole kerge võitlustee.
Iga tund,
iga päev,
iga kuu
õnne poole viib meid see.
Rahu võidab, võitjaks jääb,
julgesti, kindlalt nüüd kokku käed!
Sõber kauge, hea,
seda ikka tea —
sammu sinuga ma pean.

Refrään.

Tänaste seppade laul

A. Siig

Elavalt

mf Poisid

V. Kapp

1. Kõ - mab me sam - mu - dest põ - li - ne paas,

2. A ia - si kõ - ma ja ää - - si - de lõõm,

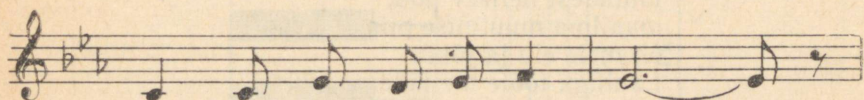
kõr - ge - le he - li - seb laul. ———

lau - lu - dest he - li - sev põu, ———

Töö - päe - vaks vir - gu - des koi - di - ku - kaar

maa - ri - ma muut - mi - se pii - - ri - tu rõõm

lõõ - mab kui a - la - sil raud. ———

on - mei - e e - lu ja jõud. ———

Lau - lu - ga töö - le me lä - he - me nüüd

i - nim - soo õit - sen - gu heaks. ———

Kõik

Hel - ges-se hom - ses-se he - li - seb hüüd,

tä - nas - te sep - pa - de hääl ———,

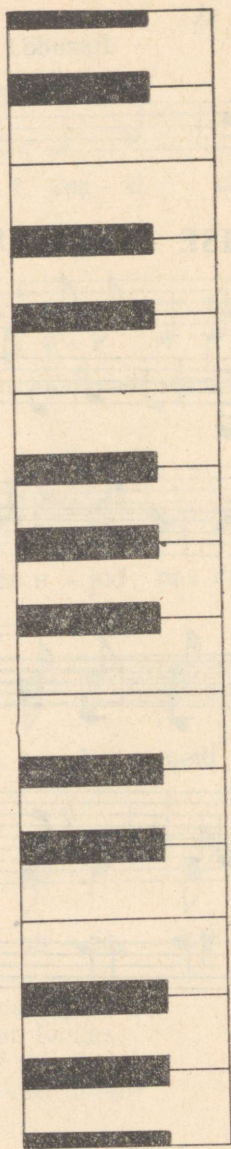
Lõpetamiseks

tä - nas-te 4 sep - pa - de hääl. ———

2. Alasi kõma ja äaside lõõm,
lauludest helisev põu,
maailma muutmise piiritu rõõm
on meie elu ja jõud.
Lauluga tööle me läheme nüüd
inimsoo õitsengu heaks.
Helgesse homsesse heliseb hüüd,
tänaste seppade hääl.

KLAVIATUUR

g a h c d e f g a h c d e f g

do re mi fa sol
väike oktaav

do re mi fa sol la si
1. oktaav

do re mi fa sol
2. oktaav

Ülesanne.

Kirjutada noodivihikusse järgmised noodid:

1. oktaavis: sol, re, la, mi, do, fa, si.

2. oktaavis: do, sol, re, fa, mi.

Väikeses oktaavis: sol, si, la.

NOODILUGEMISE HARJUTUSI

Lugeda takti lüües noodinimedega

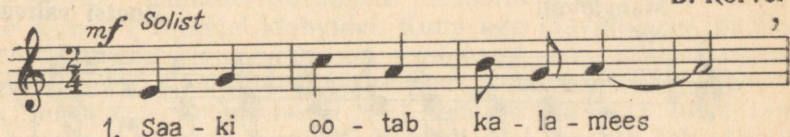
The image shows five staves of musical notation, each containing a sequence of notes for reading practice. The first staff is in 2/4 time and contains the notes: C4, G3, C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5. The second staff contains: C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5. The third staff contains: C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5. The fourth staff is in 2/4 time and contains: C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5. The fifth staff contains: C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5, F4, C4, G3, C4, E4, G4, C5.

Kalal

M. Kesamaa

Lõbusalt

B. Kõrver

2. Vees on maiuspalake,
õngeritv on lookas.
Kaua sind siis, kalake,
kalamees veel ootab?

Refrään:

::: Kalake lööb sabaga
vastu laineid laksu.
Proovi teda tabada,
kinni püüda katsu! :::

3. Pistab vetest välja pea,
vaatab otse silma —
kalasupist, sõbrake,
jääma pead sa ilma!
Refrään. Kalake lööb...

4. Palju pead veel õppima
kalameeste ala.
Siis sa, kalamees-pioneer,
püüad hästi kala.
Refrään. Kalake lööb...

Ringtantsu-laul.

Mänglevalt

Rootsi rahvaviis

1 Koh-tan sind ma rin-gis rõõmsas män-gu-hoos.

Kõi-gil pär-jad peas ja löö-me tant-su koos. Hei,

hopp - la! 1-2. Hei, hopp! Kõik kee - rel-ge nüüd!

Hei, hopp! nii kõ - lab me hüüd! Hei, hopp-la!

2. Ühismänguks meile
oled ehtind end,
naeratus su näol
ja tants kui linnulend.
Hei, hoppla!
Hei, hopp!
Kõik keerelge nüüd!
Hei, hopp! nii kõlab me hüüd!
Hei, hoppla!

DO-MAŽOOR HELIREDEL

Kui asetada laulude «Kalal», «Matkalaul», «Hällilaul» noodid astmelisse järjekorda, saame Do-mažoorse heliredeli.

Do-mažoor heliredel on ainuke mažoorheliredel, mida mängitakse ainult valgetel klahvidel. Kuna aga klaviatuuris iga üksteisele järgneva klahvi vahe on pool tooni, siis saame valgete klahvide vahed *Do-mažooris* järgmised: *do-re* = 1 toon, *re-mi* = 1 toon, *mi-fa* = $\frac{1}{2}$ tooni, *fa-sol* = 1 toon, *sol-la* = 1 toon, *la-si* = 1 toon ja *si-do* = $\frac{1}{2}$ tooni. Mažoorheliredel koosneb kahest poolastmikust — tetrahordist.

I II III IV V VI VII VIII(I)

alumine tetrahord ülemine tetrahord

Küsimusi. Missugune on mažoorheliredeli valem?

Missugune on mažoori kõlaline iseloom?

Ülesandeid. Kirjutada noodivihikusse *Do-mažoor* heliredel ja kolmkõla.

Mängida neid klaveril ja laulda.

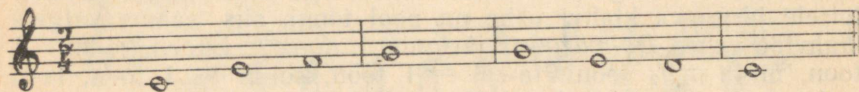
Laulda noodi järgi «Hällilaulu» 2—4-häälselt.

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 1

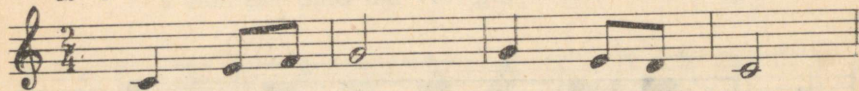
Do-mažooris

Kasutada: ja }

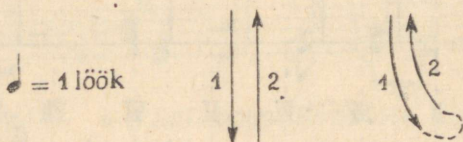
Ülesanne A

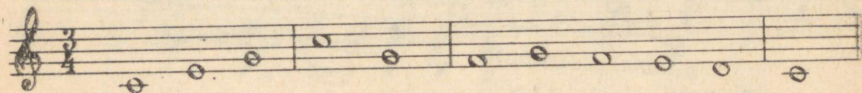
Var. 1.*)

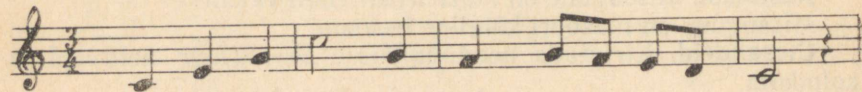
Var. 2

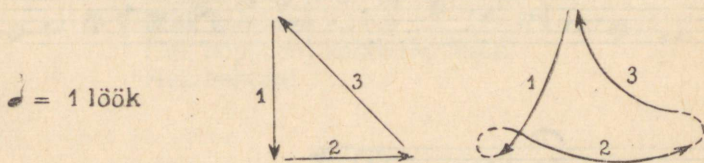
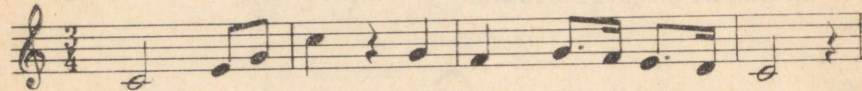
Ülesanne B

Var. 1.

Var. 2

*) Laulda variatsioone takti lüües kas rütmisilpide või noodinimedega.

Väike trummilööja

Saksa revolutsiooniline laul

Marsi tempos

1. Me käi - nud kar - mil võit - lus - rin - del, meil

sur - ma - ga ris - tu - nud teed, — kuid

või - du - ind meis ik - ka kin - del, sest

Spar - ta - cus - võit - le - jad me; kuid

või - du - ind meis ik - ka kin - del, sest

Spar - ta - cus - võit - le - jad me. —

2. Me ees noor trummilööja astus,
kel alati naeratus suul.
:: Läks julgelt lahingule vastu
kui bolševik — vapper ja tru. ::

3. Ta laulis öisel lahingretkel,
kuid siis tuli vaenlase kuul, —
∴ laul äkki katkes samal hetkel,
ei lõpetand seda ta huul. ∴:
4. Ta langes, lauluhelid huultel,
jäi palgele naeratus tumm.
∴: Ta laulu enam ei me kuule,
ei helise enam ta trumm. ∴:
5. Nüüd käest on pandud sõjatapper
ja vabaks meil võidetud maa.
∴: On langend trummilööja vapper,
kuid laul temast surra ei saa. ∴:

Hällilaul

M. Frey

Kaanon 4-häälnelne

Õrnalt $\text{♩} = 1$ löök

* *p* ① —————, ② —————,

Tu-du, tu-du, tu - vi, äi - u, väi - ke lind!

③ —————, ④ —————

Ma - ga, ma - ga, mai - mu, e - ma val - vab sind.

*) — taktimärk, mis nõuab laulu esitamist mitte «neljale» takti lüües, vaid «kahele», s. t. niisuguses taktis $\text{♩} = 1$ löök.

Kaanon on mitmehäälnelne laul, milles kõik hääled laulavad sama meloodiat, kuid alustavad laulmist mitte korraga, vaid üksteise järel, kindlas korras.

Karjamaal

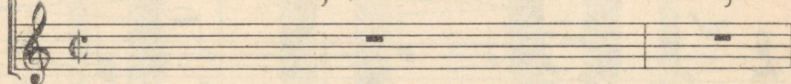
Soome rahvaviis
R. Päts

Kiirelt $\text{♩} = 116\text{k}$

mf

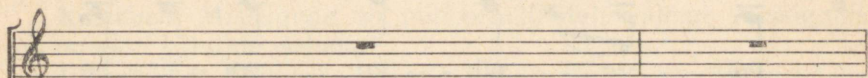
1. Kil - la - kol - la, kos - tab kar - ja - kel - li,
2. Päi - ke va - jub met - sa ta - ha loo - ja.

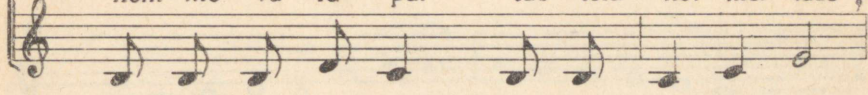
tuu - tu, luu - tu, pa - ju pil - li.
Kit - se - ke - sed, lau - ta soo - ja!

1. Tuu - - - - tu, luu - tu, pil - li
2. Kit - - - - se - ke - sed, soo - ja!

Lä - ki ko - ju, päs - sid ja oi - na - Ott,
Hom - me va - ra pai - tab teid nur - mel taas,

1. Tal - - - - le - ke sed tal li.
2. Päi - - - - ke soo - ja too - ja.

tal - le - ke - sed vii - me tal - li.
päik - se - ke - ne, soo ja too - ja.

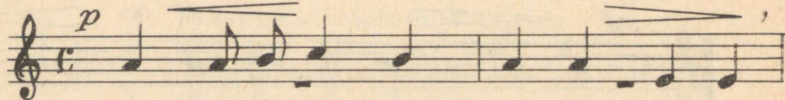

Oh mina väike mehekene

Eesti rahvaluule

Mõõdukalt

Eesti rahvaviis

1. Oh mi-na väi - ke me - he - ke - ne,

põl - ve - pik - ku poi - si - ke! —

Vaat - lu - lii, — vaat - lu - lii! —

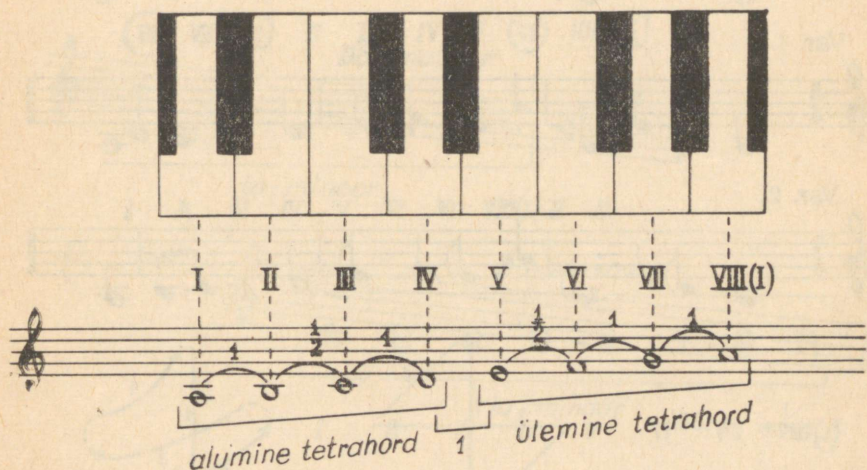
Põl - - ve - pik - - ku poi - si - ke

LA-MINOOR HELIREDEL

Kui asetada laulude «Hakkame, mehed, minema», «Oh mina väike mehekene», «Karjamaal» noodid astmelisse järjekorda, saame la-minoorse heliredeli.

la-minoor heliredel on ainuke minoorne heliredel, mida mängitakse ainult valgetel klahvidel.

la-minoor heliredel on järgmise ehitusega:

Küsimusi. Missugune on minoorheliredeli valem? Missugune on minoori kõlaline iseloom?

Ülesandeid. Kirjutada noodivihikusse *la-minoor* heliredel ja kolmkõla. Mängida seda klaveril. Laulda noodinimedega.

Moodustada rütmilis-meloodilisi variatsioone *la-minooris*, laulda neid takti lüües noodi kaasabil.

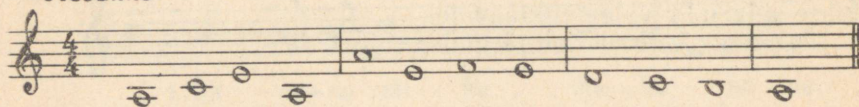
Märkus: Mažoorse heliredeli nimetus märgitakse suure algustähega (Do-mažoor, Sol-mažoor). Minoorheliredel kirjutatakse väikese algustähega (*la-minoor*, *mi-minoor*).

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 2

la minooris

Endised rütmid,   ja .

Ülesanne

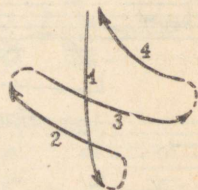
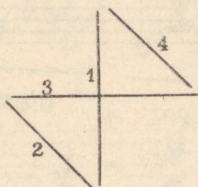
Var. 1.

Var. 2.

 = 1 löök

Laul «Oh mina väike mehekene» on ka *la-minooris*. Selles laulus on aga meloodilise tunglevuse suurendamiseks kõrgendatud VII astet — noot sol'i:

Vaat-lu - lii, vaat-lu - lii! Põl-ve-pik-ku poi-si-ke.

PARALLEELSESED HELIREDELID JA HELISTIKUD

Mažoor ja minoor on kaks kõlaliselt erinevat helilaadi — mažoor on helge, rõõmsa kõlaga, kuna minoor on karge, isegi nukra kõlaga.

Igale mažoorile vastab temaga ühiseid helisid omav minoor, kusjuures minoorheliredel algab vastava mažoorheliredeli VI astmest. Selliseid mažoor- ja minoorheliredeleid ja neile vastavaid helistikke nimetatakse paralleelseiks.

VI VII I II III IV V VI VII I
Do-mažoor

I II III IV V VI VII VIII(I) II III
la-minoor

Do-mažoor

I II III IV V VI VII VIII(I)
la-minoor

Do-mažoorile paralleelne minoor on la minoor. Selleks et leida mažoorile paralleelne minoor, võtame minoorheliredeli põhitooniks mažoorheliredeli VI astme.

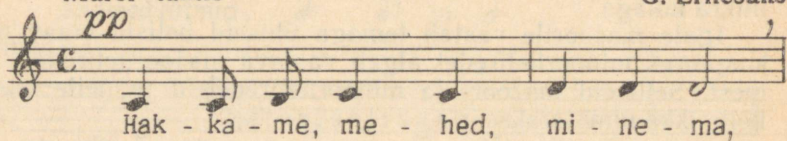
Do-mažoor

I	II	III	IV	V	VI	VII	I
do	re	mi	fa	sol	la	si	do
						re	mi
						fa	sol
						la	si
						do	re
						mi	fa
						sol	la
						la	si
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	do
						do	re
						re	mi
						mi	fa
						fa	sol
						sol	la
						la	si
						si	

Hakkame, mehed, minema

Marsi taktis Eesti rahvaluule

G. Ernesaks

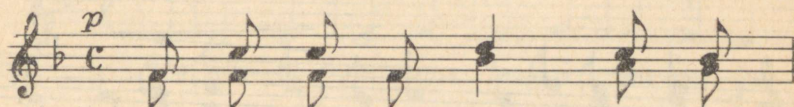

Noorte mitsuurinlaste laul

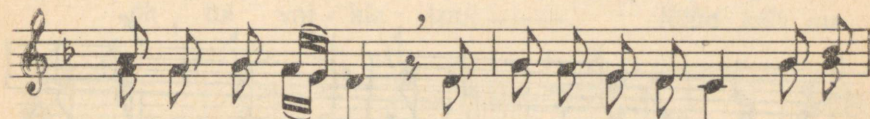
D. Samoilou

Elavalt

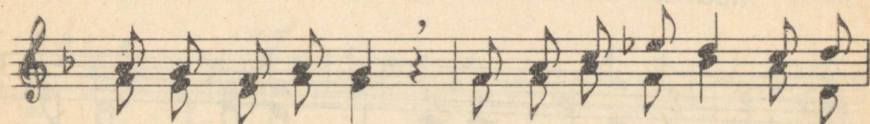
E. Zarkovski

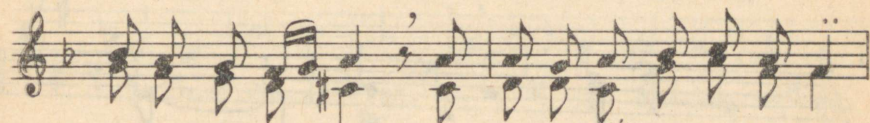
1 Ke - vad - tuul ju häl - li - tab

õitsvaid õu - na - puid, ja le - hes - ti - kus si - ris - tab

väikseid lau - li - kuid. Päi - ke ker - kib kui - res - ti,

e - nam po - le külm; mit - šuu - rin - las - tel kindlas - ti

meel - dib i - lus ilm. Ü - les

töö - le nüüd, sõb - rad, kõik töö - le! Ke - vad -

päe - vi - le vas - tu sam - mu - me. Loo - me

ai - ad ja neis vil - jaks saab i - ga õis: ko - du -

maa - le me kink ol - gu see! — Loo - me

ai - ad ja neis vil - jaks saab i - ga õis: ko - du -

maa - le me kink ol - gu see! —

2. Valges ehtes õunapuu
viipab sõbrana,
ja pinnipuuke vallatu
kasvab kindlana.
Keeris neid ei kärista,
külm ei kahjusta.
Mitsuurinlaste nimega
meid austab kodumaa.

3. Omskis ja Orjolis,
Tšitaas ning Vologdas —
me igas linnas kallid
on aiad õitsemas.
Maalgi metsakaitse
on osa meie tööst:
mitsuurinlaste võit on see
oma rahva ees.

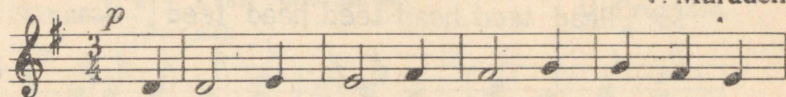
Refrään: Üles tööle nüüd, sõbrad, kõik tööle!
Kevadpäevile vastu sammume.
∴ Loo me aiad ja neis
viljaks saab iga õis:
kodumaale me kink olgu see! ∴

Pioneeride laagrilõke

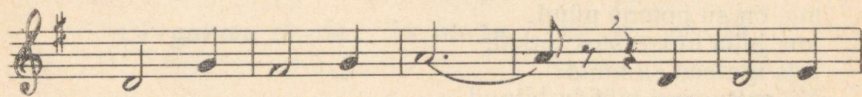
Elavalt

L. Nekrassova

V. Muradeli

1. Me süü - ta - si - me . laag - ri - lõk - ke, kui

õh - tul vai - kis tuul. — Nüüd kõik me

ju - tud, laul ning mõt - ted on e - lust su - ve - kuul.

— Suits tõu - seb õh - ku, kõr - gel veerleb, kus

ku - mab pil - ve - vall, — ja laul - des lap - si

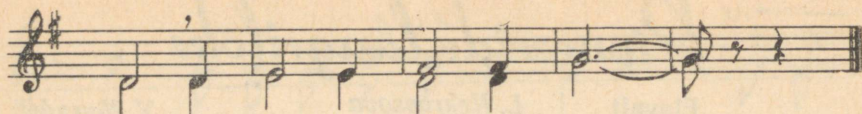
tant - sul keerleb siin mu - rul puu - de all. — 1-3 Sa

loi - da kau - a, kau - a ja hel - gi, kiir - gav

leek! — Me hom - seks sõi - duks veel lau -

su: „Head teed, head teed, head teed!”—

2. Mu sõber, räägi, millest mõtled,
mis on su homne püüd,
kus juba unistustes tõtled,
mis igatsed sa nüüd?
Nii ruttu suvi mööda läinud,
aeg lahkuda meil pea.
Neid rõõme, mida koos me näinud,
ma ikka meeles pean.

Refrään: Sa loida kaua, kaua
ja helgi, kiirgav leek!
Me homseks sõiduks veel lausu:
«Head teed, head teed, head teed!»

3. Nii paljud uusi sõpru võitnud
siin lõkkepidudel,
meid rõõmus ühistunne köitnud
nüüd kindlamini veel.
Küll koolitööski sõprus kestab,
kui klassis taas me koos...
Ent oma laagrisõbrast vestan
ma selles lauluhoos.

Refrään.

Ilutegija

Mõnusalt

Eesti rahvaluule

G. Ernesaks

1. I - g a v o n o l - l a i - l u - t a, h a - l e o l - l a

l a u - l e - m a - t a, k o - l e k ä - o k u k - k u - m a - t a,

r a s - k e r õ õ - m u - t a e - l a - d a. 1-2. M a i - s e i - l u -

t e - g i - j a, r õ õ - m u k a l - l i k a n - d i - j a,

i - l u k a n - n a n k ä a - s a - s a - n a, p u u - a p õ l - l e

p a e - l a - d e s - s a, r õ õ - m u r õ h - t u - d e v a - h e l - l a

2. Enne ma une unustan,
 maha jätan magamise,
 kui et ma ilu unustan,
 rõõmu et kallista kaotan.
 Ma ise ilutegija,
 rõõmu kalli kandija,
 ilu kannan kaasassana,
 puua põlle paeladessa,
 rõõmu rõhtude vahella.

SOL-MAŽOOR HELIREDEL (HELISTIK)

Selleks, et sol-ist ehitatud heliredel kõlaks mažoorsest, tuleb kõrgendada selle heliredeli VII astet (fa) poole tooni võrra (fa-diees).

The diagram illustrates the Sol major scale on a piano keyboard. The notes are labeled with Roman numerals I through VII. The fingering for the scale is indicated by numbers 1, 1, 1/2, 1, 1, 1, 1/2. The scale is divided into two tetrad chords: the lower tetrad (alumine tetrahord) and the upper tetrad (ülemine tetrahord). The upper tetrad is marked with a '1' below it, indicating a first finger fingering for the notes G, A, B, C.

Kui laul on Sol-mažooris, siis märgitakse noodivõtme kõrvale fa-noodi kohale (viies joon) diees ($\sharp$). (Vt. «Ilutegija».)

Ülesanne. Kirjutada noodivihikusse Sol-mažoor heliredel ja kolmkõla. Mängida neid klaveril ja laulda noodinimedega.

The musical notation consists of two staves. The top staff shows the Sol major scale (G, A, B, C, D, E, F#, G) with a sharp sign above the F# note. The bottom staff shows a triad (G, A, B) with a sharp sign above the B note.

$\frac{3}{8}$ TAKTIMÕÖT

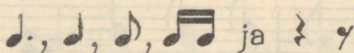
Kuulates «Punapaela-laulu» märkame, et laul on 3-löögilises taktis. See on märgitud laulu algusse, kuid taktimõõduga $\frac{3}{8}$. Antud juhul takt jaotub kolme ossa, kuid iga osa (löök) vastab

$$\frac{1}{8} \text{ noodile: } \frac{3}{8} = \frac{3}{2}$$

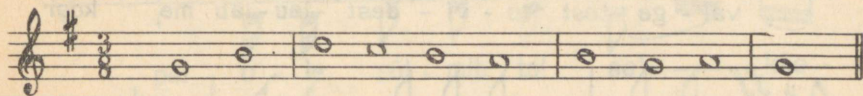
Ülesanne. Moodustada rütmilis-meloodilisi variatsioone $\frac{3}{8}$ -taktis; laulda neid noodi järgi. Laulda noodi järgi kaanonit «Lauld jälle kõlamas» $\frac{3}{8}$ taktis (2–4-häälselt).

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 3

Sol-mažooris

Kasutada: ja $\int \gamma$

Ülesanne

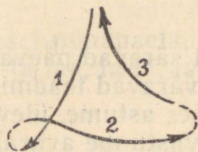
Var. 1.

Var. 2

 = 1 löök

Lastekoor kantaadist

„Läänemeri – rahumeri“

R. Parve

E. Kapp

1. Tal - linn on su - vi - ne, õit - sev ja noor,

val - ge - test tu - vi - dest lau - lab me koor.

Kä - si - käes as - tu - me, ü - lev on meel, —

hom - se - le vas - tu me a - va - ral teel.

2. Päikesest säravad päevad me eel,
valla on väravad teadmiste teel.
∴ Käsikäes astume, ülev on meel,
homsele vastu me avaral teel. ∴
3. Ema ja isana hoiavad meid
hoolitsev isamaa, armas partei.
∴ Käsikäes sammume, ülev on meel,
homsele vastu me avaral teel. ∴

Punapaela-laul

Mänglevalt ♩ = 1 löök

Rootsi rahvaviis

1. On nei - u - ke - sel pu - na - pae - la, kui

tants - ma ta läeb. Käe - var - re - le

pei - u - le sõl - mib tal se'e, — käe -

var - re - le pei - u - le sõl - mib tal se'e.

2. :: Miks nõnda kõvasti sa sõlmid, oi kullake, mu? ::
:: Või mölgub sul mõttes, et põgenen ma! ::
3. :: On neiukesel punapaela, kui tants'ma ta läeb. ::
:: Lal-laa-la-la-laa, la-la, lal-lal-lal, laal! ::

Isamaa hiilgava pinnalla

L. Koidula järgi

Hoogsalt

J. Ennola

1. I - sa-maa hiil - ga-va' pin - nal-la pais-tab
i - sa-maa si - na-va' võl - vil-ta vaat-vad

ko - du mul kau - ni - ke, kal - li - ke;
vil - ku - vad koi - dud mu kambris - - se.

1-3. Oi, laa-ri, laa-ri - laa, oi, laa-ri, laa-ri - laa!

õit - se ja hal - jen - da sün - ni - maa! sün - ni - maa!

2. Kukulind kaunisti kuusikust kostab,
äratab uinuva looduse,
õitselind õrnasti haavikust hõiskab,
helinad hõljuvad aasale.
Oi, laari, laarilaa ...
3. Kodumaa kaunidus köidab me meeled,
tiivustab tuksuma südame;
hõiskavad hääled ja kõlavad keeled,
vaimustus pääsenud vallale.
Oi, laari, laarilaa ...

MI-MINOOR HELIREDEL

Selleks et mi-st ehitatud heliredel kõlaks minoorsealt, tuleb kõrgendada selle heliredeli II astet (fa) poole tooni võrra (fa-diees);

The diagram illustrates the construction of the mi-minor scale. At the top, a piano keyboard is shown with the second degree (fa) raised by a half tone, indicated by an arrow. Below the keyboard, a musical staff shows the scale notes: I (mi), II (fa-diees), III (sol), IV (la), V (si), VI (re), VII (mi), VIII (fa). Fingerings are indicated by numbers 1, 1/2, 1, 1/2, 1, 1. A tritone interval is shown between the fifth and sixth degrees.

mi-minooris esinev kõrgendusmärk paigutatakse lauludes noodivõtme kõrvale 5. joonele (fa asukohale) nagu paralleelses helistikuski (*Sol-mažoor*). (Vt. «Nõtke pihlakene».)

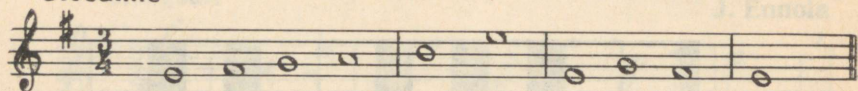
Ulesanne. Kirjutada noodivihikusse *mi-minoor* heliredel ja kolmkõla. Mängida seda klaveril ja laulda noodinimedega.

The musical notation shows the mi-minor scale on a single staff, followed by a three-note chord on a single staff.

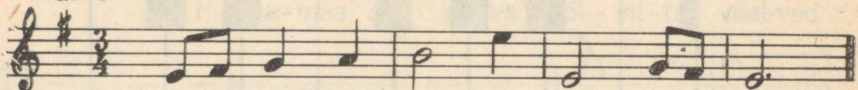
RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 4

mi-minooris
Endised rütmid

Ülesanne

Var. 1.

Var. 2.

Missugune on *mi-minoorile* paralleelne mažoor?

Märkus: Meloodilise tunglevuse suurendamiseks kõrgendatakse mõnikord minoorse heliredeli VI ja VII astet. (Vt. «Nõtke pihlakene».)

si do^{VI}# re^{VII}# mi mi

Nõtke pihlakene

Laulvalt

Vene rahvaviis

1. Miks siin vai - nu ser-val —

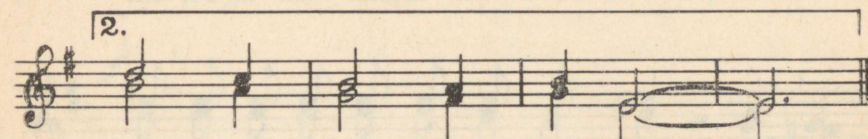
kas - vad, pih - la - ke - ne, —

nõt - kud ai - a kõi-val —

1. na - gu lei - na - li - ne? —

2. na gu lei - na - li - ne? —

2. Teispool jõge aga tugev tamm nii sirge, ;: eemal, sealpool rada, rühikas ja virge. ;:
3. Kuis saaks pihlakene tamme juurde minna? ;: Nõtke ladvakene ihaldab ju sinna. ;:

4. Pihlapuuke enda tammeokstes peidaks, ;: tugev nõrgemale kaitsvat varju heidaks. ;:
5. Kuid ei kaitsja kaugel vaikset soovi kuule. ;: See vist pihla saatus: seista üksi tuules. ;:

Sügisel

R. Kamsen

Nukralt

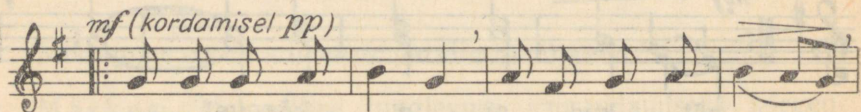
Soome rahvaviis

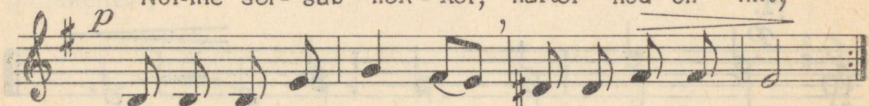
1. Nur me sei-sab nuk-ker, närt-si-nud on niit,—
2. Ha-le-li-sel hel-gil paistab päi-ke-ne,—

lin-nu-ke-ne kae-bel põ-ge-ne-mas siit.
sur-ma sül-le hei-dab loo-dus u-ne-le...

mf (kordamisel pp)
Tu-hi-se-des töt-tab ü-le väl-ja tuul —
Nur-me sei-sab nuk-ker, närtsi-nud on niit,—

kol-le-ta-nud le-hed pu-de-ne-mas puul.
lin-nu-ke-ne kae-bel põ-ge-ne-mas siit!

Kroonlinna madrused

Uljalt

Revolutsiooniline laul

mf

1. Käes hom - mi - ku - tund, ei meil

o - le nüüd und, pu-na - lae - vas-tik me - re - le

teel. Ei vää - ra meid tor - mid ja

tuu-led nii kar - mid, ei kar-da me oh - te, mis eel.

f

1-4. Rel-vi - le ju kut-sub ül - las aa - de meid

te - has - test ja kae - van - dus - test nüüd — ; *, p^uf*

2. Me vaevateed käinud
ja ohtusid näinud,
me tahet ei väärata saa.
Tööd kalliks me peame
ja alati teame,
mis ootab meilt rahvas ja maa.

Refrään:

Relvile ju kutsub üllas aade
meid tehastest ja kaevandustest nüüd —
ja meredel tõuseb ja kõikidel maadel
me lipp nagu virgutav hüüd!

3. Kes vabadust ihkab
ja rõhujaid vihkab —
peab kõikjal kord eeskujuks meid.
Õnn eneste luua
ja majasse tuua —
seks käima peab võitlejateid.

Refrään.

4. Las möllata rajud
ja tuisata sajud —
lipp punane võidule viib!
Meid kutsunud teele
küll maale, küll veele
ao õhetav-punane kiir!

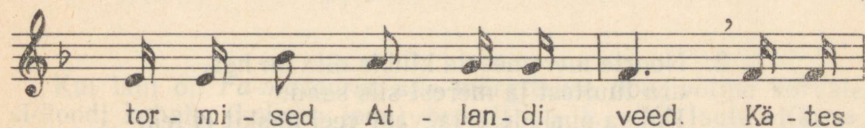
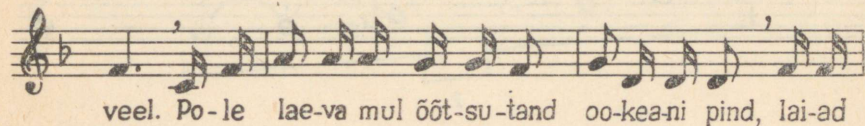
Refrään.

Noored meremehed

M. Kesamaa

Mõnusalt

B. Kõrver

sel - le - pä - rast lau - lan nii, po le

mi nul veel poots - ma - ni pa - be - rid käes, mi - na

sel - le - pä - rast lau - lan nii. 2 Noorte nii.

2. Noorte meremeeste klubis olla on hea,
aru tuultest ja merest siis saan.
Kui sa purjedest, laevast veel miskit ei tea,
tule meiega, Peeter või Jaan.
Võta kirves ja raiu ning viili ja sae,
sinu küljest see tükk ei vii.
:: Jahil siledaks vooli kõik pardad ja laed,
ise lõbusalt sa laula nii. ::
3. Suve tuultes lööb laialt lainete vaht,
kutsub kaugus, lai avarus ees.
Läheb õppuseks merele väikene jaht,
ole alati kartmatu mees.
Kätes segi meil valle ja soote veel läeb,
segi läheb meil meeter ja miil.
:: Ükskord kõigil meil pootsmanni paberid käes,
noorelt meremehed laulsid nii. ::

FA-MAŽOOR HELIREDEL

Selleks et fa-st ehitatud heliredel kõlaks mažoorsest, tuleb maldada selle heliredeli IV astet (si) poole tooni võrra (si-bemoll).

The diagram illustrates the Fa mode on a piano keyboard and a musical staff. The keyboard shows the first octave with keys labeled I through VIII (I). The musical staff shows the notes: I (C), II (D), III (E), IV (F), V (G), VI (A), VII (B), VIII (C). The IV note (F) is circled, and a flat symbol (b) is placed below it. Fingerings are indicated: 1 for I, II, V, VI; 1/2 for III, VII; and 1/2 for VIII. A bracket labeled '1' spans the first four notes (I-IV).

Kui laul on *Fa-mažooris*, siis märgitakse noodivõtme kõrvale si-noodi kohale (kolmas joon) bemoll (b). (Vt. laule «Kägu», «Üle lume lagedale».)

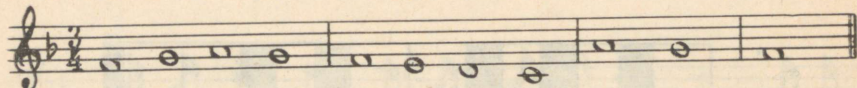
Ülesanne. Kirjutada noodivihikusse *Fa-mažoor* heliredel ja kolmkõla. Mängida neid klaveril ja laulda noodinimedega.

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 5

Fa-mažooris

Endised rütmid

Ülesanne

Var 1

Var. 2

KIRJUTADA NOODIVIHIKUSSE JÄRGMISED NOODID:

1. oktaavis: la, fa-diees, re, sol, si-bemoll, do, mi.

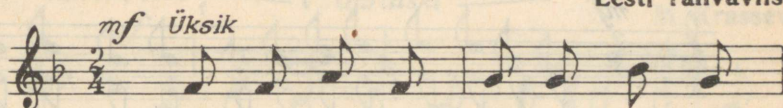
2. oktaavis: do-diees, mi, fa-diees, re, sol.

Väikeses oktaavis: si-bemoll, sol, la.

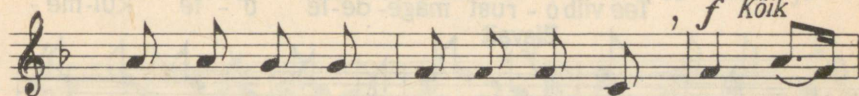
Laul väikevennast

Hoogsasti

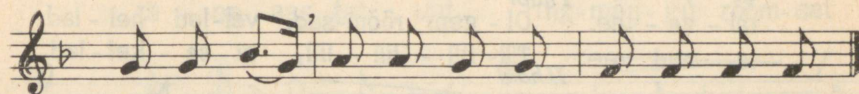
Eesti rahvaviis

1. Mul on, mul on väi - ke ven - da,

see on i - se il - ma - tar - ka! Oi, jah,

oi, jah, ho, see on i - se il - ma - tar - ka.

2. See teeb lõkke lainetesse,
aganasta keerab köied.
Oi, jah, oi, jah, ho,
aganasta keerab köied.
3. See teeb täku tuuledesta,
vankri valmistab lumesta.
Oi, jah, oi, jah, ho,
vankri valmistab lumesta.
4. Siis mu väike venda sõidab,
ilmatarka teele tormab.
Oi, jah, oi, jah, ho,
ilmatarka teele tormab.

Üle lume lagedale

Mõõduka liikuvusega

J. Oro

Eesti rahaviis

R. Päts

1. Ü - le lu - me la - ge - da - le viib meid rõõ - mus
Tee viib o - rust mäge - de - le ü - le kül - me -

Elavalt

tal - ve - tee. Ol - gem rõõm - sad, vel - led hel - lad,
ta - nud vee. Tüll - lill - lill - lill, ai - sa - kel - lad,

I hääl
II hääl

la - ja - ta - gu lau - lu keel! He - li - se - gu
tüll - lill - lill - lill ai - sa - kel - lad, tüll - lill - lill - lill,

ai - sa - kel - lad lu - me - rik - kal tal - ve - teel.
ai - sa - kel - lad lu - me - rik - kal tal - ve - teel

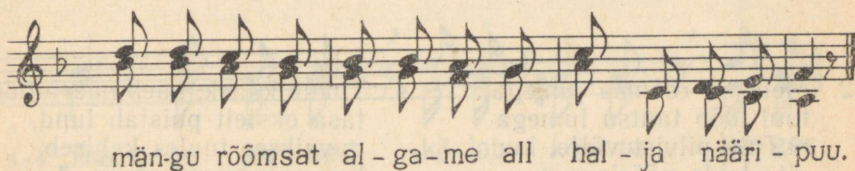
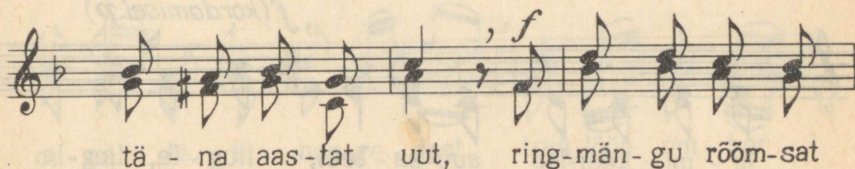
- Uhke kuuse tuppa toome suureks rõõmuks lastele.
Lõbusama tuju loome, pidutuju kõigile.
Särab kuusk ja särab tuba, lapsed rõõmsad kuuse ees.
Kuulge, kuulge, tuleb juba laste sõber — näärimees!

Nääripuu laul

Kiirelt, lõbusalt

V. Garlitski

M. Krassev

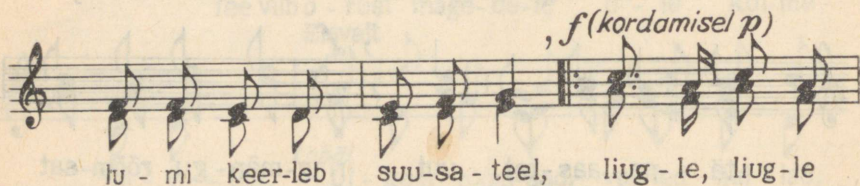
2. Kui muinasjutus kaunimas
siin särab hõbe, kuld
∴ ja näärikuusel helkimas
küll tuhat imetuld. ∴
3. Näe, ülal tipus hiilgamas
täht helgil säraval.
∴ Ka näärivana tulemas,
paun kinke täis on tal. ∴
4. Rõõm suur on näärikuusest meil
ja sellest laulame,
∴ et lapsed kõigil ilmteil
teaks, kuidas elame. ∴

Kuidas leiti nääripuu

Elavalt

E. Niit

H. Lepnurm

2. Mets on röömsa jumega,
tuul lööb tantsu lumega.
.: Tule pilvist välja, kuu,
aita leida nääripuu. .:.

4. Tukub kuusk, näeb nääriund,
tasa okstelt puistab lund,
.: vaikes tuules kahiseb,
lumesajus sahiseb. .:.

3. Tore on siin metsa sees,
kuused taga, kuused ees,
.: oksad tasa liiguvad,
kohisedes kiiguvad. .:.

5. «Oi, sa kaunis kuuseke,
sinu viime koju me!
.: Ei me otsi enam muud,
pole ilusamat puud. .:.

6. Liugle kiirelt, libe suusk,
aita koju viia kuusk.
.: Nüüd võid tulla, näärimees,
nääripuu sind ootab ees.» .:.

Lumisel rajal

Uljalts

E. Teemägi

A. Pajupuu

1. Sõi - tes al - la kün - ka vee - rult

ot - se lä - bi han - ge - dest, tuul lööb üm - ber

kel - mid kee - rud, puistab pu - na pal - ge - le.

1.-4. „Hoo - gu juur - de!” kō - lab kōr - vus kar - ges

õ - hus, tal - ve - tuu - les. Hoo - gu juur - de! Sõb - rad!

Kõi - ge tub - lim vői - dab teis - te ees. teiste ees.

2. Oh, kuis veri tuikab kehas,
rütmis süda kaasa taob.
Pinge all on iga lihas,
kilomeetreid nõnda kaob.

Refrään: «Hoogu juurde!»
kõlab kõrvus karges õhus,
talvetuules.
Hoogu juurde! Sõbrad!
Kõige tublim võidab teiste ees.

3. Poiss siin tuiskab poisi kannul,
keerab üles valget lund.
Ei meist keegi alla vannu,
mehine on võitlusind.

Refrään.

4. «Ikka valmis tööks ja kaitseks!»
meeles püsib suusateel.
Karastume tugevateks,
raskusi ei karda eel.

Refrään.

Suusasõit

A. Kuznetsova

Lõbusalt

S. Polonski

mf

1. Ü - ha kas - va - vas hoos ü - le

han - ge - de koos tä - na suus - ka - del sõi - da - me

kõik. Lä - heb e - da - si vaid pi - ki

lu - mi - seid maid jul - ge suus - ku - ri sa - hi - sev

sõit. Kõik suu - sa - ta - ma tul - ge, meid

oo - tab val - ge maa. Kes suus - kä - del on

jul - ge, see ka - ras - ta - tuks saab.

2. Kõrvus vihiseb tuul,
rõõmsalt naeratab suu,
kergelt hõljuvad lõbusad mõtted.
Suusad liuglevad nii
nagu tõuge neid viib,
aina ihkavad võistlejaist ette.

Refrään:

Kõik suusatama tulge,
meid ootab valge maa.
Kes suuskadel on julge,
see karastatuks saab.

3. Valgel lumel ja jääl
noorte jalad ja käed
kiirust lisavad suuskade hoole.
Lumi helendab ees,
kirkalt sätendab tee,
kutsub tõttama finiši poole.

Refrään.

4. Mõnus tuuleke, vii
nendelt radadelt siit
kaasa nooruslik tervitushüüd.
Kõigil kodumaa teil
noori tervita neid,
kes on suuskadel liuglemas nüüd.

Refrään.

Hoogu juurde

R. Parve

H. Toots

Rõõmsalt

1. Rõõ - must õ - he - ta - vad pal - ged,

al - la - mä - ge liug - leb suusk,

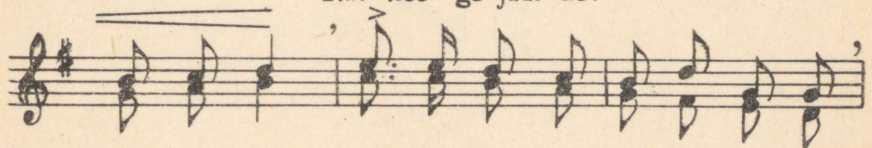
ees on lu - me - väl - jad val - ged,

i - gi - ro - he - li - ne kuusk.

1-3. Hoo - gu juur - de, üh - te - lu - gu. Tor - mi - kee - rul
Hh: Hoo - gu juur - de!

jät - kub sõit. Hä - ras mets kui mui - nas - lu - gu,

kuu-se - oks - tel tu - hat õit, här-mas mets kui

mui-nas-lu - gu, kuu-se - oks - tel tu - hat õit.

1. Rõõmust õhetavad palged,
allamäge liugleb suusk,
ees on lumeväljad valged,
igiroheline kuusk.

Refrään:

Hoogu juurde, ühtelugu.
Tormikeerul jätkub sõit.
.: Härmas mets kui muinaslugu,
kuuseokstel tuhat õit. :.

2. Küngastik jääb selja taha,
julgest pöördest uhke kaar,
lumele jääb ainult maha
suusajälgi sirge paar.

Refrään.

3. Sõitja päralt mets ja tuuled,
aasad, põllud, lihtsalt kõik.
Rõõmsalt avades nüüd huuled
kajab meie rõõmus hõik.

Refrään.

RE-MINOOR HELIREDEL

Selleks et re-st ehitatud heliredel kõlaks minooriselt, tuleb maldada selle heliredeli VI astet (si) poole tooni võrra (si-bemoll).

The diagram illustrates the construction of a minor scale. At the top, a piano keyboard shows the natural scale with the sixth degree (Si) lowered by a half step. Below the keyboard, a musical staff shows the corresponding scale with a flat on the sixth degree and fingering numbers 1-2-1-2-1-2-1.

re-minooris esinev madaldusmärk ($\flat$) paigutatakse lauludes noodivõtme kõrvale 3. joonele (si-noodi kohale) nagu paralleelses *Fa-mažooriski*. (Vt. laule «Päike ja orvulapsed», «Kodumaa».)

Ülesanne. Kirjutada noodivihikusse *re-minoor* heliredel ja kolmkõla. Mängida neid klaveril ja laulda noodinimedega.

Musical staff showing a scale exercise in treble clef, demonstrating the re-minoor scale with a flat on the sixth degree.

Musical staff showing a triad exercise in treble clef, demonstrating the re-minoor triad.

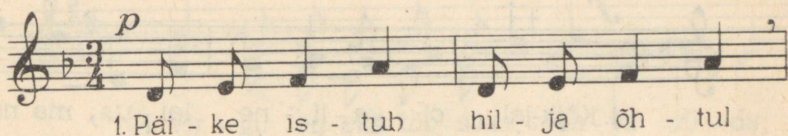
Missugune on *re-minoorile* paralleelne mažoorheliredel?

Päike ja orvulapsed

Parajalt

Läti rahvaviis

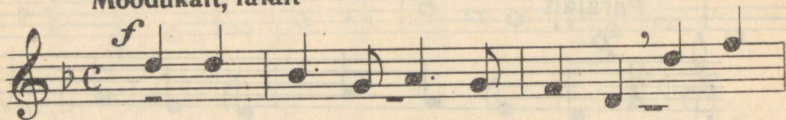

2. Tõuse, päike, homme vara,
orvulapsi rõõmusta!
Orvulapsed nutvad kurvalt,
käies öösi pimedas.
3. Päike tõustes korjas kokku
kastetilgad kullased.
Ei need olnud kastetilgad —
olid orvupisarad.

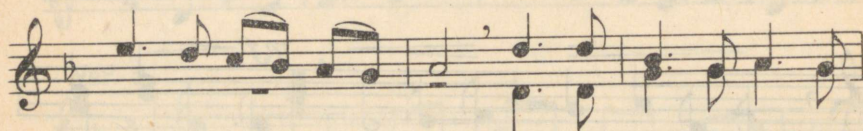
Kodumaa

Vene rahvaviit
U. Šišov

Mõõdukalt, laialt

1. Kõik-jal oi - va - li - ne lai - us, ma näen

põl - de, hei - na - maid - see on mei - e kau - nis

loo - dus, see me kal - lis Ve - ne - maa.

2. Orud, mäed ja haljad murud,
kauged stepid, karjamaad —
see me maade ilu, suurus,
see me kallid Venemaa.

3. Lõoke laulab taevakaarel,
hõiskab ööbik metsara'al —
see on meie sünnimaake,
see me kallid Venemaa.

Uueks tõusuks

J. Sütiste

Marsi tempos

V. Reiman

1. Vir - gu uu-eks tõu-suks, rah - va sü - da,

tõu - se, vi - sa du - ses hin - ges - tu!

Te - o - ta - he ol - gu mei - le pü - ha,

kest - ku liik - meis püü - de pin - gu - tus.

Kan - ge - la - se mee - li ko - du va - jab,

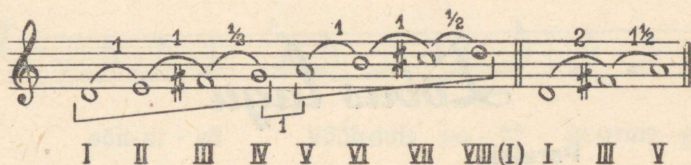
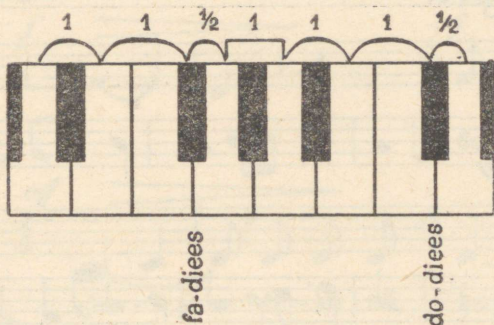
uu - de il - ma ot - sib kä - si ust.

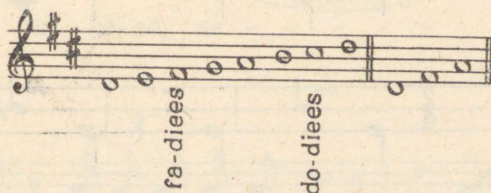
2. Saagu rõõmuks rühk ja südamlikkus
uue põlve võimsaks sirgudes.
Meie sünniraja vaesus, rikkus
tõusku sõnuks uues kiirguses.
Mehe jõudu nõuab raudne sajang,
nõuab julget eluründamist.
See, kes laulda suudab sellel ajal,
laulab rahva vastset sündimist.
Virgu uueks tõusuks, rahva süda,
tõuse, visaduses hingestu!
Teotahe olgu meile püha,
kestku liikmeis püüde pingutus.

RE-MAŽOOR HELIREDEL

Selleks et re-st ehitatud heliredel kõlaks mažoorsealt, tuleb kõrgendada selle heliredeli III astet (fa) ja VII astet (do) poole tooni võrra (fa-diees ja do-diees).

Re-mažoor heliredel ja kolmkõla:

Ulesandeid. Mängida klaveril ja laulda *Re-mažoor* heliredel ja kolmkõla.

Moodustada rütmilis-meloodilisi variatsioone *Re-mažooris*; laulda neid.

Milline on *Re-mažoorile* paralleelne minoor?

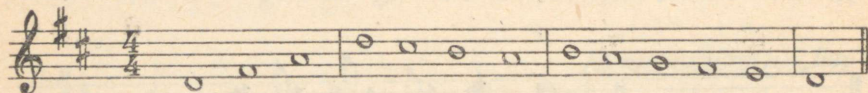
Laulda noodi kaasabil laule *Re-mažooris*.

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE Nr. 8

Re-mažooris

Endised rütmid

Ülesanne

Var. 1.

Var. 2.

Lõbus lugu

Parajalt

I hääl

II hääl

Plaksutamine

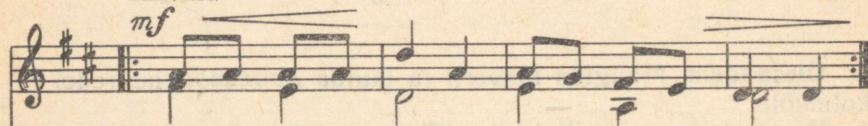
Sõrmelöök

Rusikalöök

Elavalt

mf

Setukõsõ

Naljatades

Oksik

Setu viis
J. Simm

1. Se - tu - kõ - sõ ↓
Se - - - tu - kõ - sõ, se - - -

Detailed description: This system contains two staves of music. The top staff is in treble clef, key of D major (two sharps), and 2/4 time. It begins with a forte (f) dynamic and a fermata over the first measure. The bottom staff is also in treble clef, key of D major, and 2/4 time, starting with a mezzo-forte (mf) dynamic and a fermata over the first measure. The lyrics '1. Se - tu - kõ - sõ ↓' are written below the first staff, and 'Se - - - tu - kõ - sõ, se - - -' are written below the second staff.

sõit-si - vä Võõb-sult po - tõ - kuurma - ga.
- - - tu - kõ - sõ, se - - - - - tu - kõ - sõ.

Detailed description: This system contains two staves of music. The top staff is in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The bottom staff is also in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The lyrics 'sõit-si - vä Võõb-sult po - tõ - kuurma - ga.' are written below the first staff, and '- - - tu - kõ - sõ, se - - - - - tu - kõ - sõ.' are written below the second staff.

Kõik

Vuhh! Se-tu-kõ-sõ noo-rõ, mu vel-lõ,
se-tu-kõ-sõ!

Detailed description: This system contains two staves of music. The top staff is in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The bottom staff is also in treble clef, key of D major, and 2/4 time. The lyrics 'Vuhh! Se-tu-kõ-sõ noo-rõ, mu vel-lõ,' are written below the first staff, and 'se-tu-kõ-sõ!' are written below the second staff.

Vuhh! Se-tu-kõ-sõ noo - rõ, mu vel-lõ!

- Üksik: 1. Setukõsõ sõitsivä Võõbsust potõkuurmaga.
 Kõik: 1—12. ∴ Vuhh! Setukõsõ noorõ, mu vellõ! ∴
2. (*f*) Looga kõrtsi kotsil na tii pääl tüllü pöörsivä.
  3. (*mf*) Ivvo naksi roosaga Petrat takah ajama.
  4. (*p*) Petra parsil' pagõsi, jala' saina tugõsi.
  5. (*ff*) Petra parsilt patshti, nii et maa all matshti.
  6. (*p*) Petra naksi pallõma Ivvot hallõ häälegõ.
  7. (*p*) Lepümü ärr hüvägä, lääme ruuna kaema.
  8. (*mf*) Seni oll ruuna mädänü kuurma kraavi vidänü.
  9. (*mf*) Ruun oll' kraavin selülõ, jalakõsõ tilulõ.
  10. (*mf*) Potõ katski põranü, täütäl punn ärr karanu.
  11. (*f*) Võõbsu liina tsurasõ itsitivä pääleki.
  12. (*ff*) Paras, paras, tsäh, tsäh, tsäh, kiä käsk minnä kaklõmä.

Poiste laul

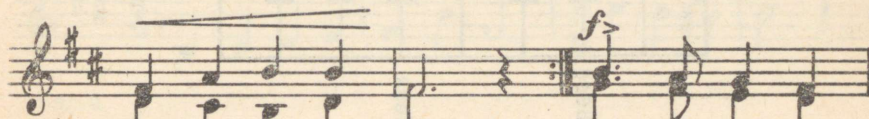
J. Oro

Rahulikult

R. Päts

1. Ik - ka jul - ge pois - te meel, käi - me

ü - hes või - du ' teel. Ta - kis - tu - sed

ol - gu suu - red, meid viib vap - rus või - du - le! —

Ta - kis - tu - sed ol - gu suu - red,

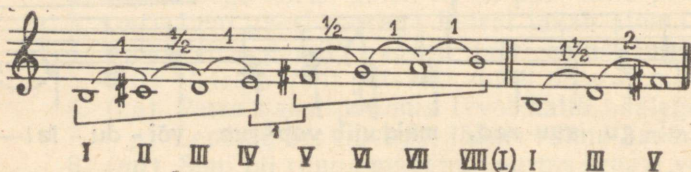
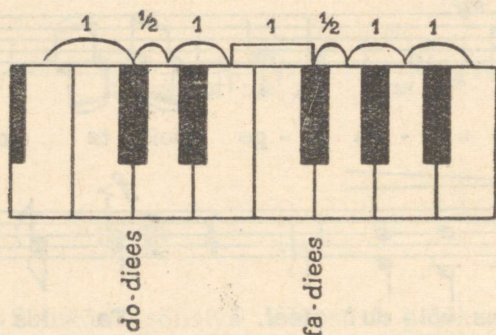

meid viib vap - rus või - du - le.

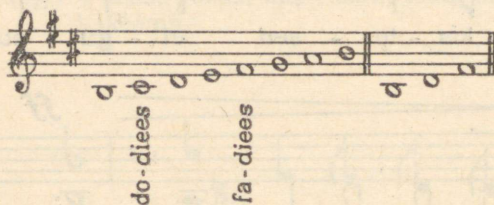
2. ∴: Uhkelt paisub meie rind,
meis on ikka hoog ja ind. ∴:
∴: Nõnda poisid vapral sammul
julgelt käivad oma teed! ∴:
3. ∴: Võimsalt kõlab poiste hääl,
kajab vastu orus, mäel. ∴:
∴: Meie laul ja uljas tuju
võidab kõikjal südameid. ∴:

SI-MINOOR HELIREDEL

Selleks et si-st ehitatud heliredel kõlaks minooriselt, tuleb kõrgendada selle heliredeli II astet (do) ja V astet (fa) poole tooni võrra (do-diees ja fa-diees).

si-minoor heliredel ja kolmkõla:

Ulesandeid. Mängida klaveril ja laulda *si-minoor* heliredel ning kolmkõla.

Moodustada rütmilis-meloodilisi variatsioone *si-minooris*; laulda neid.

Leida, milline on *si-minoori* juhttoon ja VI aste, mis sageli kuuluvad kõrgendamisele.

Leida, milline on *si-minoorile* paralleelne mažoor.

Laulda noodi kaasabil laule *si-minooris*.

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 9

si-minooris

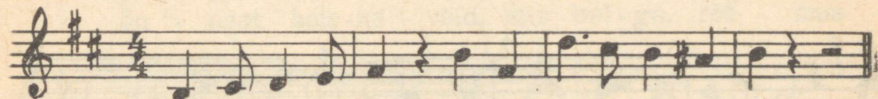
Ülesanne

Var. 1

Var. 2

Kuri koeramuri

Mõõdukalt

Kaanon 2-häälne

T. Vettik

① *f*

Küll o - li ku - ri see koe - ra - mu - ri

naabri õu - na - ai - as, küll o - li ku - ri see

koe - ra - mu - ri naabri õu - na - ai - as!

② *mf*

Oi, oi, koe - ra - mu - ri naab - ri ai - as,

oi, oi, koe - ra - mu - ri ai - - as.

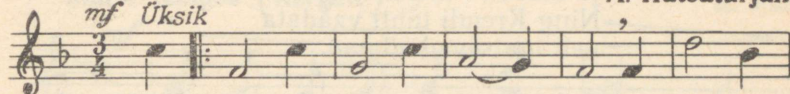
Millest unistavad lapsed

P. Gradov

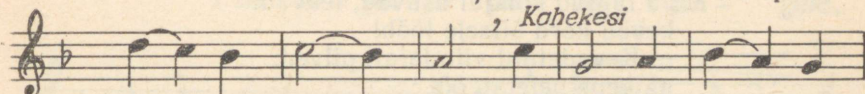
Kiirelt

A. Hatšaturjan

mf Üksik

1. Kõik lap-sed ter-ves il - mas, nii lōu - nas,
mōo - da väl - ju õit - se - vaid käib lap - si

pōh - ja - kül - - mas, maast kau - nist ik - - ka
õn - nest hōis - ka - vaid, mis hel - ge, rōo - mus

u - nis - tand, kus päik - se - li - - sed il -
õn - ne - maa, üks - ai - nus ter - ves il -

mad. Kus mas. Ja lap - sed kõik - jal u - su - vad,

tea - vad: ke - vad kord õit - se - le lööb! —

— Ke - va - de - tuul viib lai - a - li

pil - ved, päi - ke - ne pe - le - tab öö! —

2. Kõik lapsed terves ilmas,
nii lõunas, põhjakülmas,
on sõidust siia unistand,
kus päikselised ilmad.
Nad käiksid meie nõlvakuil
ja mööda Punast väljakut ...
Ning Kremli tähti vaadata
neil igatsevad silmad.

Refrään:

Ja lapsed kõikjal usuvad, teavad:
kevad kord õitsele lööb!
∴ Kevadetuul viib laiali pilved,
päikene peletab öö! ∴

3. Ja kõike, millest ilmas,
nii lõunas, põhjakülmas,
on lapsed ikka unistand,
siin näevad meie silmad.
Me näeme Punast väljakut,
ja loitmas Kremli tähte suurt ...
Ei seda kustutada saa
eal keegi terves ilmas!

Refrään.

Matkalaul

P Rummo

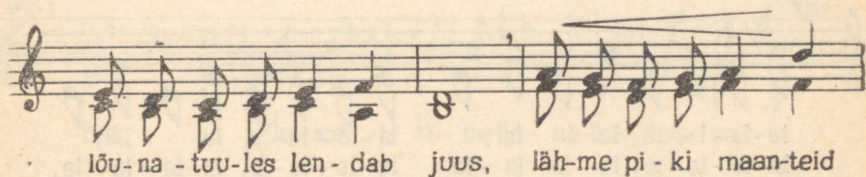
Marsi tempos (Kergelt)

R. Päts

mf

1. He - le päi - ke pai - tab päi - geid,

lõu - na - tuu - les len - dab juus, läh - me pi - ki maan - teid

val geid, sü - da hell ja lau - lud suus.

Läh - me rei - si - pau - nad ku - kil, sil - mis su - ve - päik - se -

naer. — Põl - lul ju - ba tol - mab ru - - - - kis,
II hääl: tol - mab ju - ba ru - kis,

ju - ba loo - ma hak - kab kaer!
loo - ma hak - kab kaer!

mp

1-2 la - la - la - la, lal - lal, la - la - la - la, lal - lal,
 II hää! la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la,

la - la - la - la, lal - - lal, laa - - laa,
 la - la - la - la, la - la - la - la, laa - - laa,

mf

la - la - la - la, lal - lal, la - la - la - la, lal - lal,
 la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la, la - la - la - la,

mf

la - la - la - la, lal - lal, laa.

2. Nukrad leinakase salad
 peegeldumas järvevees,
 sirelites vanad talud,
 lastekilked ukse ees.
 Matkalaule rõõmsaid, helli
 helistamas reipalt huul.
 Kõrvus kajab karjakelli,
 palgeid paitab päike, tuul!
 La-la, la- la, lal-lal ...

Küll meil on siin tore

L. Nekrassova

Lõbusalt, elavalt. Kiires marsitempos

I. Dunajevski

1. Küll meil on siin to-re, küll on

hea! Õu-es ti-he-le-he-ka-tus mei-e

peal. Tee-del he-le päi-ke sä-rab jõe-le,

nur-me-le viib vä-rav. Rõõ-must

ot-se hüüd-ma peab, hüüd-ma

peab, hüüd-ma peab- 1-5. küll meil

2. Küll meil on siin tore, küll on hea!
Läki jõe, mõnus õngitseda seal.
Päike pruunistab me selga
ja me ujudes ei pelga —
sumdi! vette üle pea,
üle pea, üle pea!
Küll meil on siin tore, küll on hea!
3. Küll meil on siin tore, küll on hea!
Teed ma maasikate juurde metsas tean.
Neid seal palju, neid on suuri,
otse kipuvad me kruusi.
Korvid kätte, lähme reas,
lähme reas, lähme reas!
Küll meil on siin tore, küll on hea!
4. Küll meil on siin tore, küll on hea,
kui sa võimled, pallimängust lugu pead!
Jooksed, hüppad kaugust, kõrgust,
tõukad kuuli — nii sa sirgud
spordimeistriks noores eas,
noores eas, noores eas.
Küll meil on siin tore, küll on hea!
5. Küll meil on siin tore, küll on hea!
Laagris endale sa sõpru leiad pea.
Matkarajal, lõkkeajal
mets me ümber röömsalt kajab,
ei me laul siin vaiki eal,
vaiki eal, vaiki eal.
Küll meil on siin tore, küll on hea!

Tere, Moskva!

O. Fadejeva

A. Lepin

Marsi tempos

mp

1 Meid ter - vi - tas tä - na - va -

kä - ra ning leh - te - des sa - his - tav

tuul. Ja Mosk - va - le tu - le - de

sä - ras tõi ter - vi - tust saa - bu - ja

f

huul laul - des koos käi - me siin möö - da -

tä - na - vaid ja par - ke, möö - da

mf

teid laul - des koos käi - me siin. Mosk - va

cresc.

nae - ra - ta - des ter - vi - ta - mas
 meid. Sind, Mosk - va, Mosk - va,
 ü - lis - ta - mas lau - lu - des me
 maa. lk - ka jääd noo - re - na, ar - mas
 Mosk - va, mei - le pü - si - ma.

2. Nii rõõmsaina laulavad tuuled
 ning helgivad Moskva jõe veed.
 Ja noori siin hõiskamas kuuled,
 kes sammuvad õitsenguteed.

Refrään.

3. Ei Moskvast tea kenamat linna,
 me noorus kõik temale toob,
 oma südame kinkinud sinna,
 seal kaunimad lauludki loob.

Refrään.

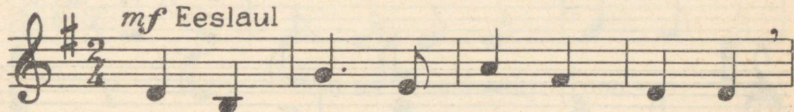
Turistid

O. Võssotskaja

Marsi tempos

M. Starokadomski

mf Eeslaul

1. Kõ - lab rõõm-salt sar - ve - hui - ge,

mäng - leb kuld - ne päik - se - - kiir.

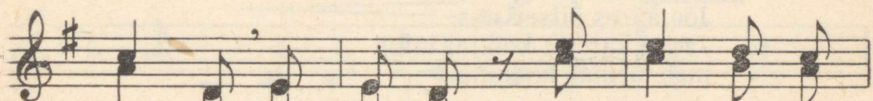
Kau - nis mat - ka - tee tu - ris - te

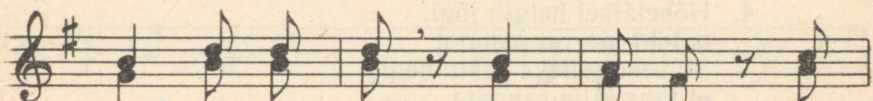
jäl - le rän-na - ku - le viib. *f* Refraän Ees

väl - jad nii rik - kad, teed val - ged ja

pi - kad ja taa - mal meid saa - da - vad

kas - ke - de read. Siin õi - tes on

2. Päike paitab pruuniks palged,
puhub juttu suvetuul.
Hommikuti varavalgel
höiskab linnukene puul.

Refrään:

Ees väljad nii rikkad, teed valged ja pikad
ja taamal meid saadavad kaskede read.
Siin õites on aiad ja niidud nii laiad,
neis palju on armast ja head.

3. Vili rohke põllul hällib.
Jõe ääres õitsev aas.
Ja nii kaunilt kõikjal laiub
meie armas kodumaa.

Refrään.

4. Hõbeläikel helgib jõgi,
kaldal hea on puhata.
Siin me selleks peatumegi,
et taas jälle rännata.

Refrään.

Rõõmus salk

S. Mihhalkov

Lõbusalt

M. Blanter

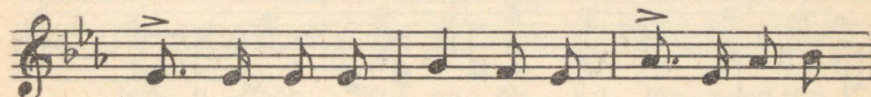
1. Salk rõõm-sa - meel-seid noo - ri läeb

mar - si - sammul reas. Neil tee viib ku - hu

poo - le, ei möö-du - ja sest tea. Nad

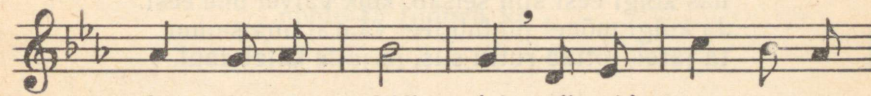
kii - rel sam-mul käi - vad, ei kee - gi ma - ha

jää, ja vaik - set ümb - rust täi - dab pea - gi

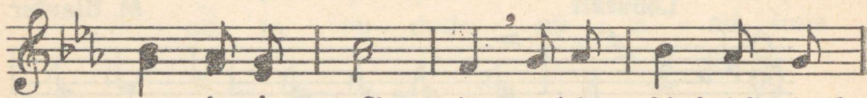
nen - de lau - lu - - hääl. Kui on lau - lu - ke .

kõ - la - mas kõik - jal, vii - sid vee - re - mas

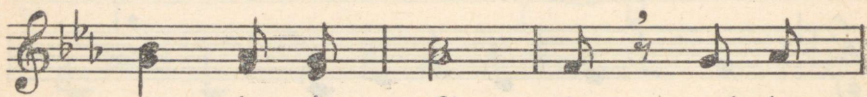
kõi - ki - de suult, — ker-gem töö - ta - da,

e - la - da, või - ta, seista kind - lalt kesk

tuis ku ja tuult. — Ker-gem töö - ta - da,

e - - la - da, või - ta, seis-ta

kind - lalt kesk tuis ku ja tuult. —

2. Viib Sinijärve äärde nüüd salgakese tee.
Seal päike paitab sääri ja helgib üle vee.
Kas tõesti keegi leiab maailmas sõpru veel,
kes nõnda ühte hoiaks nagu salgakene see?

Refrään:

Kui on lauluke kõlamas kõikjal,
viisid veeremas kõikide suult,
:: kergem töötada, elada, võita,
seista kindlalt kesk tuisku ja tuult. ::

3. Need sõbrad meelt ei heida, kui raskusi on teel,
üks kõigi eest siin seisab, kõik valvel ühe eest.
Ja kuigi mõnel juhtub teel väaratama samm,
ta järel' tõttab ruttu siis, ja jälle kõlab laul.

Refrään.

Kolhoosi pillimehed

L. Tauts

L. Tauts

Parajas polka tempos

mf

1. Mei - e Jaan on kand - le - mees,

kõi - gist siin ra - joo - nis on ta ees.

Kui on õh - tul lõp - pend töö, kand - lel pol - ka

lah - ti lõõb. Kui on õh - tul lõp - pend töö,

pol - ke siis lah - ti lõõb.

2. Villem see on viiulil
väledam kui ükski teine siin.
Tantsuviise oskab ta,
noote tunneb hästi ka.
Tantsuviise oskab ta,
noote ta tunneb ka.

3. Lõõtsapillil Kustast ei
keegi teine vist küll üle käi:
mitmekümne bassiga
mängib nii, et imesta.
Mitmekümne bassiga
mängib, et imesta.
4. Neid kõik neid vaatavad,
kaunitarid külas kuulavad —
näe, kus poisid toredad
hästi kekku mängivad,
näe, kus poisid toredad —
hästi nad mängivad.
5. Aga tööle tublidki
pillimehed need on igati;
olgu põllul, metsas, soos —
uhke neile on kolhoos,
olgu põllul, metsas, soos —
uhke on neil' kolhoos.

Heinatöö

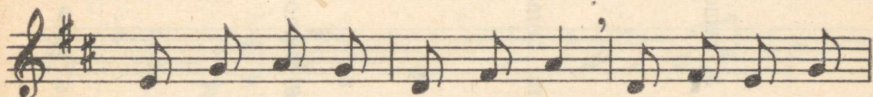
I. Sikemäe

Polka tempos

E. Arro

1. (Kõik) Meil on kä - tes hoog ja tu - hin
2. (Poisid) Küll me pois - te löö - gist käh - ku
3. (Tüdrukud) Ei me nei - de lai - ta mak - sa,
4. (Kõik) Kui on õh - tul kok - ku kan - tud

hei - na te - hes hul - ga - na. Vi - ka - ti - te
lai - ad kaa - red lan - ge - vad. Nei - ud kõr - valt
kii - ta tu - leb u - si - naid. I - ga - üks neist
kui - va hei - na ku - hi - lad, a - lus - ta - me

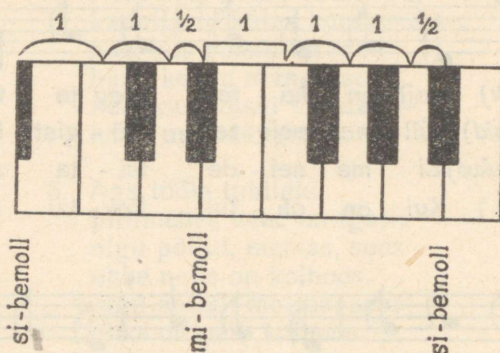
kii - re vu - hin täi - dab ko - gu hei - na - maa.
se - da näh - ku, kes on pois - test kan - ge - mad.
nii - ta jak - sab, kaa - ru - ta - des jook - seb vaid.
tal - gu - tant - su noor - te rõõm - sal tu - hi - nal.

Teeb hei - na ü - hes - koos siin mei - e noor kol - hoos.
On al - les päh - kel see, kes pois - test kan - gem mees.
Poiss, nen - de hul - gast sa kord kal - li kaa - sa saad.
Lõõts tant - su - lu - gu lööb nüüd val - gel su - ve - ööl.

SI-BEMOLL-MAŽOOR HELIREDEL

Selleks et si-bemollist ehitatud heliredel kõlaks mažoorsest, tuleb madaldada selle heliredeli I astet (si) ja IV astet (mi) poole tooni võrra (si-bemoll ja mi-bemoll).

Si-bemoll-mažoor heliredel ja kolmkõla:

Ulesandeid. Mängida klaveril ja laulda Si-bemoll-mažoor heliredel ja kolmkõla.

Moodustada rütmilis-meloodilisi variatsioone Si-bemoll-mažooris; laulda neid.

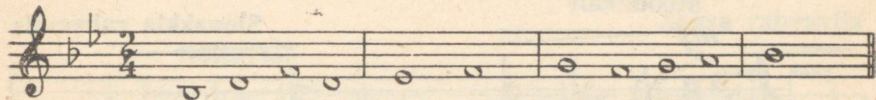
Leida, milline on Si-bemoll-mažoorile paralleelne minoor.

Laulda noodi kaasabil laule Si-bemoll-mažooris. Näiteks: «Laululind», «Lainetel».

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 10

Si-bemoll-mažooris

Ülesanne

Var. 1.

Var. 2.

Laululind

Mõõdukalt
mf

Slovakkia rahvaviis

1 Lau - lu - lind, lau - lu - lind;

Elavamalt
mf

väi - ke lau - lu - lind. — Lau la mul - le

Pikaldasemalt

lau - lu, lau - la, pa - lun sind

2. :: Tuulehoog, tuulehoog,
paitav tuulehoog. ::
:: Kummardab sull' hellalt
nõtkes pilliroog. ::
3. :: Mesilind, mesilind,
väike mesilind. ::
:: Ornalt sulle tuksub
kauni lille rind. ::

Lainetel

Saksa rahvaviis

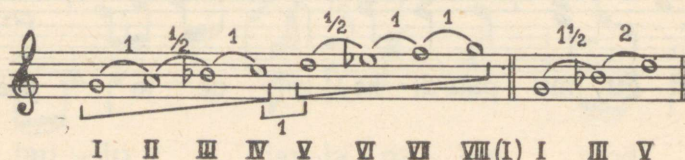
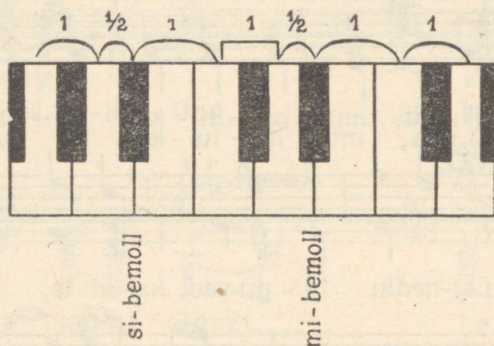
Hõljuvalt

1 Kii-gu, mu paa-di-ke, lai-ne-te mu
kö-la, mu lau-lu-ke, ka-ja, mu
pääl, hää! Lai-nedki lü-gu-vad, kal-da-le kii-gu-vad.
Kii-gu, mu paa-di-ke, lai-ne-te pääl!

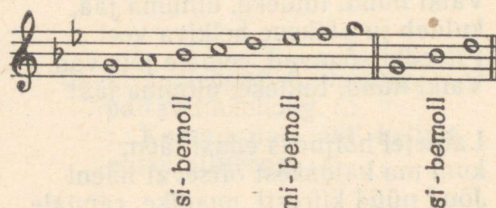
2. Vaiki nüüd, tuuleke, uinuma jää,
kuldab ju päikene helkiva vee!
Pilvedki sõuavad, eemale jõuavad.
Vaiki nüüd, tuuleke, uinuma jää!
3. Lainetel hõljudes edasi läen,
kuni ma kaldakest õitsevat näen!
Jõua nüüd kiiresti, paadike, rannale.
Lainetel hõljudes kaldakest näen!

SOL-MINOOR HELIREDEL

Selleks et sol-ist ehitatud heliredel kõlaks minoorsealt, tuleb madaldada selle heliredeli III astet (si) ja VI astet (mi) poole tooni võrra (si-bemoll ja mi-bemoll).

sol-minoor heliredel ja kolmkõla

Ülesandeid. Mängida klaveril ja laulda *sol-minoor* heliredel ning kolmkõla.

Moodustada rütmilis-meloodilisi variatsioone *sol-minooris*; laulda neid.

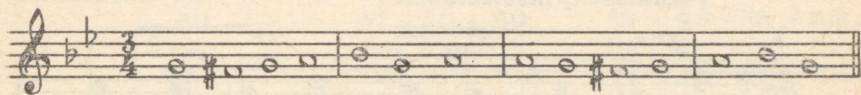
Leida, milline on *sol-minoori* VI ja VII aste. Kuidas neid nimetada kõrgendatult?

Laulda noodi kaasabil laule *sol-minooris*.

RÜTMILIS-MELOODILINE ÜLESANNE NR. 11

sol-minooris

Ülesanne

Var. 1.

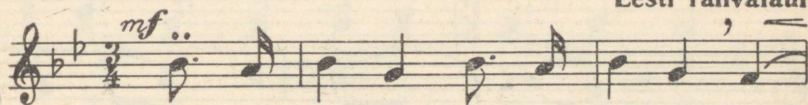

Var. 2.

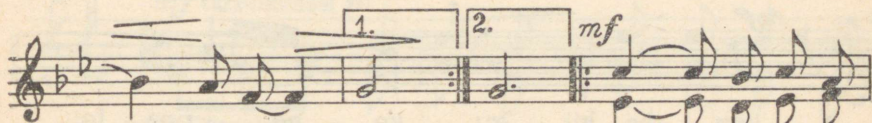

Karjasepõli

Eesti rahvalaul

1. Kar - ja - põ - li ka - da - ka - ne, el -
or - ja - põ - li o - ha - ka - ne,

- - le, lee - lo, lo. El - le, el - le,

el - le, el - le, el - - le, el - le, lee-lo.
Ih.: el - - - le, lee-lo.

Lauliku lapsepõli

Eesti rahvaviis

Pikaldaselt, meeleolukalt

M. Härma

1. Kui ma o - lin väik - se - ke - ne, }
kas - va - sin ma kan - ni - ke - ne, }

al - le - a, — al - le - a,

e - ma viis häl - li hei - na - maa - le,

al - le - a, — al - le - a,

kan - dis kii - gu ke - sa pea - le,

al - le - a, — al - le - a.

Mõnusa liikuvusega

2 Pa - - ni kä - o kii - gu - ta - ma,)
 su - - vi - lin - nu lii - gu - ta - ma,)
 3. Mi - - na meel-ta mõt - te - le - ma,)
 mõt - - te - le - ma, võt - te - le ma,)

al - le - a, al - le - a,
 al - le - a, al - le - a,

Kiirelt

seal - - - siis kä - gu pal - ju kuk - kus,)
 su - - vi - lin - du lii - alt lau - lis,)
 kõik - - - ma pa - nin pa - be - ris - se,)
 rai - - u - sin kõik raa - ma - tus - se,)

al - le - a, al - le - a.
 al - le - a, al - le - a.

Mõnusa liikuvusega

mf (kordamisel *p*)

4. Kõik - - ma pa - nin pa - be - ris - se,)
 rai - - u - sin kõik raa - ma - tus - se,)

al - le - a, al - le - a.

Sarvelaul

Eesti rahvaluule

Eesti rahvaviis

R. Päts

Kergelt

1. Läk - sin met - sa hom - mi - kul - la,
va - ra en - ne a - o - ae - ga,
1-4. Tuu - - - - - tu - lu,
met - sa ää - rest põl - lu - - - peen - ralt
tuu - - - - - tu - - luv! —
leid - sin si - ku - sar - ve - - ke - se.

The musical score is written on a single treble clef staff in 3/4 time. It consists of four lines of music. The first line has two measures. The second line has two measures. The third line has two measures, with a slur over the first measure and a triplet of eighth notes in the second measure. The fourth line has two measures, with a slur over the first measure and a triplet of eighth notes in the second measure. The lyrics are printed below the notes, with hyphens indicating syllable placement.

2. (*mf*) Sepakene, vellekene,
tegi sarvest tutulutu,
lausus juurde tarku sõnu,
hakkas sarve ajamaie.
3. (*f*) Lutusarve hele kõla,
kus ta oli kuuldanessa,
üle roode Rootsimaale,
üle piiri Poolamaale.
4. (*f*) Kuningas jäi kuulamaie,
hõbemõoka mõtlemaie,
pikka piiki peatama,
(*ff*) sõda sarvi seisamaie.

Väike kevadelaul

Möödukalt

K. A. Hermann

f

1. Ke va - de on kuu - lus mees
2. Sest mu väi ke lau - lu - ke,

lah - ke lau lu - ge kuns - ti sees;
kō - la õi - ge ke - nas - ti:

tal on hää - led i - lu - sad, hää - le - mõ - nud
tea, sind kuu - leb ke - va - de, kes sind kut - sus

mõ - nu - sad, tal on hää - led i - lu - sad,
il - ma - le, tea, sind kuu - leb ke - va - de,

hää - le - mõ - nud mõ - nu - sad.
kes sind kut - sus il - ma - le.

mf (kordamisel *pp*)

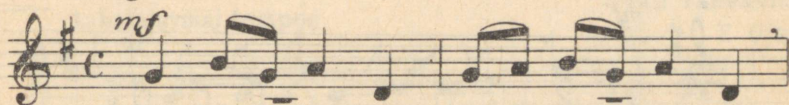
1-2. Kō - la, kō - la, väi - ke lau - lu - ke,

Laulu mõju

Hoogsalt

Eesti rahvaviis

1. Kui ma hak - kan lau - le - mai - e,

jääb siis kü - la kuu - la - ma, —

jääb siis kü - la kuu - la - ma, —

jääb siis kü - la kuu - la - ma!

2. Küla kuuleb, alev ärkab,
tahaks hääli omada,
.: tahaks hääli omada. .:.
3. Ma kui laulan üle küla,
üle halli alevi,
.: üle halli alevi. .:.
4. Kõnelen, et kõmab taevas,
pae pind lööb põrama,
.: pae pind lööb põrama. .:.

Mardilaul

Eesti rahvaviis

R. Päts

Elavalt

mf

1. Ei - le mar-ti oo-da-ti - e, mar - ti,

mar - ti, ei - le mar-ti oo - da - ti - e,

mar - ti, mar - ti, mar - ti, mar - ti,

mar - ti, mar - ti, mar - ti!
hoi, mar - - - ti!

2. :: Täna marti vaadatie, marti, marti! :: marti jne.
3. :: Nüüd on mardid siia jõudnud, marti, marti! :: marti jne.
4. :: Laske mardid tuppa tulla, marti, marti! :: marti jne.
5. :: Mardi küüned külmetavad, marti, marti! :: marti jne.
6. :: Mardi varbad valutavad, marti, marti! :: marti jne.
7. :: Ava uksi, tõsta telgi, marti, marti! :: marti jne.
8. :: Kui ei ava, ausa lapsi, marti, marti! :: marti jne.
9. :: Avan ise ometigi, marti, marti! :: marti jne.
10. :: Meil on hulgas uksesepä, marti, marti! :: marti jne.
11. :: Kaasas kanged karrassepä, marti, marti! :: marti jne.
12. :: Tõstame ukse hingedelta, marti, marti! :: marti jne.

Suurt Marit ja Pisikest Peetrit

Eesti rahvaluule

Eesti rahvaviis

Labajalavalsi tempos

E. Oja

Suurt Ma-rit ja Pisi-kest Peetrit, hii-huu-haa;

Suurt Ma-rit ja Pisi-kest Peetrit, nahk-nu-gi-na-gi,

pom-me-val-le-ru-di, u-u-u-uu!

Koor: 1. Suurt Marit ja Pisikest Peetrit,
hii-huu-haa;
Suurt Marit ja Pisikest Peetrit,
nahknugi-na-gi, pom-me-val-le-ru-di,
u-u-u-uu!

Üksik: 2. Suur Mari tahtis luadale minna,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Suur Mari tahtis luadale minna,
Koor: nahknugi-na-gi...

Üksik: 3. Pisike Peeter pidi koo jääma,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: pidi kõik valmis tegema,
Koor: nahknugi-na-gi...

Üksik: 4. Või valmis tegema,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: kulbid, uanad¹ pesema,
Koor: nahknugi-na-gi...

¹ Tähendab «vaagnad».

Üksik: 5. Suur Mari tuli luadalt ko'o,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Suur Mari tuli luadalt ko'o,
Koor: nahknugi-na-gi...

Üksik: 6. ¹
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: ² tegemäta,
Koor: nahknugi-na-gi...

Üksik: 7. Või valmis tegemata,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: kulbid, uanad pesemäta,
Koor: nahknugi-na-gi...

Üksik: 8. Suur Mari tahtis valu anda,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Suur Mari tahtis valu anda,
Koor: nahknugi-na-gi...

Üksik: 9. Pisike Peeter puges võivaati,
Koor: hii-huu-haa;
Üksik: Pisike Peeter puges võivaati,
Koor: nahknugi-na-gi...

Koor: 10. Suur Mari pani punni peale,
hii-huu-haa;
Suur Mari pani punni peale,
nahknugi-na-gi, pom-me-val-le-ru-di,
u-u-u-uu!

---

¹ Retsiteerida kiirkõnes sol-noodil: «Pisikesel Peetril olid kõik talitused veel alles valmis tegemäta.»

² Retsiteerida kiirkõnes do-noodil: «Pisikesel Peetril olid kõik talitused alles valmis...»

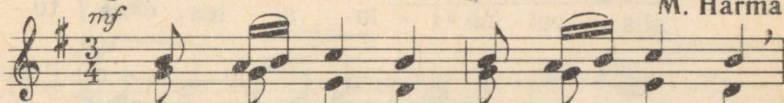
Pidu hakkab

Kergelt

Eesti rahvaviis

M. Härma

mf

1. Pi - du hak - kab, pi - du hak - kab,

pe - re - ei - de - ke - ne. Pi - du hak - kab,

pi - du hak - kab, pe - re - ei - de - ke - ne.

f

Pa - ne pul - ma - pill hüüd - ma, pe - re - taa - di -

p

ke - ne. Pa - ne pul - ma - pill hüüd - ma,

f

Trai - lai - lai - laa,

pe - re - taa - di - ke - ne. Kui tü - tar on ma - jas,

hõis - - - - - sa! Tral - lai - la

siis pul - ma - i - lu al - les, kui tü - tar

laa, pul - ma - i - lu ka - du - nud

on vii - dud, hõis - - - - - sa,

2. :: Seda lusti, ladust laulu,
 pereidekene! ::
 :: Torupilli mõnust mängu,
 peretaadikene! ::
 Kui peigmees on pulmas,
 siis pulmalised rõõmsad,
 kui peigmees on läinud,
 pulmalised kurvad!
3. :: Pidulõpeb, pidulõpeb,
 pereidekene! ::
 :: Õlu otsas, pärm põhjas,
 peretaadikene! ::
 Kui noorik on kodus,
 siis maja-elu kõrras,
 kui noorikut pole,
 maja elu korratu!

Hällilaul

f. Schubert
1797—1828

Lento

pp

1. Ui - nu, ui - nu, lap-su-ke - ne väi-ke,

hel - lalt hoi - ab e - ma-ke - ne sind.

Pil - ve var - jus puhka - mas on päi - ke,

ok - sal ui - nub väi-ke lau - lu - lind.

2. Uinu, uinu kätikeses pehmes,
sind on hoidmas hellalt ema arm,
kuni sirgud, kasvad suureks,
eemal' jäägu sinust saatus karm!

3. Uinu, uinu vaikselt une süles,
kuni valvab emakene veel.
Ja kui oled ärkamas üles,
õitsku lilled sinu eluteel!

Ihkasime ikkest lahti

Eesti rahvaluule

Eesti rahvaviis

Pikaldaselt, laialt

M. Saar

f
Lee, lee, lee, lee - - lo, lee- lo,

Pisut *f* kiiremini

p
1. mis need oh - jad mei - da hoid - sid, mei - da hoid - sid, -
2. mis need oh - jad mei - da hoid - sid, mei - da hoid - sid, -
3. ih - ka - si - me ik - kest lah - ti, ik - kest lah - ti, -

1. mis need oh - jad mei - da hoid - sid, mei - da hoid - sid, -
2. mis need oh - jad mei - da hoid - sid, mei - da hoid - sid, -
3. ih - ka - si - me ik - kest lah - ti, ik - kest lah - ti, -

p

p

mis need köi - ed mei - da köit - sid, mei - da köit - sid, }
si - de - med, mis hoid - sid mei - da, hoid - sid mei - da, }
or - ju - sest ju päästa va - baks, pääs - ta va - baks. }

p

Pikaldaselt, laialt

ff
1-3. lee, lee, - - lee, lee - - lo, lee - lo!

Naljalugu

Eesti rahvaluule

J. Jürme

Lõbusalt

mp

Te-re, ti-bu-ke-ne, ka-bu-ja-la-ke-ne,

Löök
sõrmeotstega:

$\frac{3}{4}$

Rusikalöök:

hun-di-vi-le-ke-ne, mei-e Ma-ri-ke-ne.

Lint lant lõi lu-gu pil-li, Krapu Aa-du tõi

ku-bu õl - gi siit nur - gastja sealt nur - gast

kesk põ - ran - da - le kok ku. Te-re, siit - la - ne!

Te - re, saar - la - ne! Kas kark - jalg kauge!

Kui Kungla rahvas

F. Kuhlbars

Rõõmsalt

K. A. Hermann

mf

1. Kui Kung-la rah-vas kuld-sel a'al kord

is - tus ma - ha söö - ma, siis

Va - ne - mui - ne mu - ru - maal läks

kand - le - lu - gu löö - ma.

p

Läks a - ga met - sa män - gi - ma,

mf

läks a - ga laan - de lau - lu - ga.

läks a - ga met - sa män - gi - - ma,

läks a - ga laan - de lau - lu - - ga.

2. Säält saivad lind ja lehepuu
ja loomad laululugu,
siis laulis mets ja meresuu
ja eesti rahva sugu.
Läks aga metsa ...
3. Siis kõlas kaunilt lauluviis
ja pärjad pandi pähe,
ja murueide tütreid siis
sai eesti rahvas näha.
Läks aga metsa ...
4. Ma laulan mättal, mäe pääl
ja õhtul hilja õues,
ja Vanemuise kandle hääl
see põksub minu põues.
Läks aga metsa ...

Emma süda

L. Koidula

Th. Hansen

Hellalt

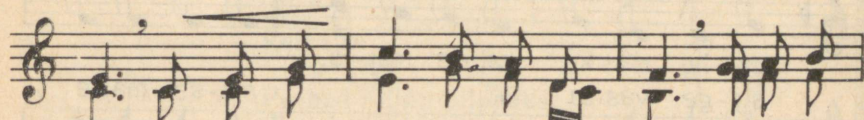
mf

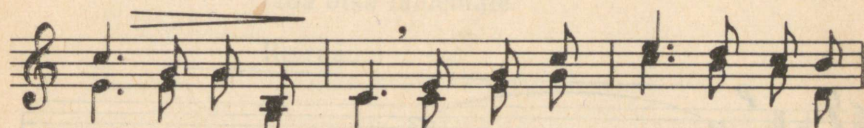
1. Üks pai - ga - - ke siin il - mas

on, kus var - jul ' truu - dus, arm ja

õnn! Kõik, mis nii harv siin il - ma peal, on pel-gu-

pai - ga leid-nud seal, kõik, mis nii harv siin il - ma

peal, on pel-gu - - pai - ga leid-nud seal.

2. Kas ema südant tunnend sa?
Nii õrn, nii kindel, muutmata!
∴ Ta sinu rõõmust rõõmu näeb,
su õnnetusest osa saab. ∴
3. Mõnd kallist südant kaotin,
mis järel nuttes leinasin,
∴ aeg andis teised tagasi,
ei ema südant iialgi. ∴

Ringmängu-laul

Eesti rahvaluule

Eesti rahvaltsi j.

Lõbusalt

R. Päts

f
1. Ei mi-na sün-ni suur-te sek-ka,
kōr-ge kōr-vu is-tu-mai-e,

1. ma-hu rik-ka rah-va maj-ja,
sir-ge vas-tu, sei-se-mai-e,
2.

p
Raa
mf
Al-le ral-le, ral-lal, la-la-la-la,

1. ral-lal-lal la-ral-lal-lal la ral-lal-lal
2.
ral-lal, la-la-la-la ral-lal, la-la-la-la

2. Oleks mulle suuri suupi,
peremehe peeni kuubi,
hundinahka uusi kuubi,
põdrannahka põllekene.

Refrään.

3. Siis mina sünniks suurte sekka,
mahuks rikka rahva majja,
kõrge kõrva istumaie,
laia vastu laulemaie.

Refrään.

4. Üks mina hoolin uhkeesta,
kaks mina kardan kangeesta,
uhked mina uudistelen,
kanged mina karteelen.

Refrään.

5. Peened pillan pilpaaksi,
jämed järi jaladeksi,
ise pääle istumaie,
laua otsa laulemaie.

Refrään.

Lauldes üles kasvasin

Parajalt

Läti rahvaviis

The musical score is written on three staves in a single system. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a time signature of 2/4. The melody consists of eighth and quarter notes. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody with a similar rhythmic pattern. The third staff concludes the piece with a final cadence, including a double bar line and repeat dots.

1. Lau - lu saa - tel sün - di - sin ma ,
ai - - - ja
(lau - lu saa - tel) laul - des ü - les,
laul - des ü - les kas - va - sin

2. Lauldes elu elasin ma, ai-jaa,
elasin ma,
tahan laulda surmani.
3. Kajasid kõik mäed ja metsad, ai-jaa,
mäed ja metsad
kajasid, kui laulsin ma.
4. Kes mind kuuleb laulevada, ai-jaa,
kes mind kuuleb,
arvab, ööbik laulab sääl.
5. Laulik, kiirelt ennast ehi, ai-jaa,
olè valmis
karja välja ajama.
6. Laula rõõmsalt karja hoides, ai-jaa,
laula nii, et
mäed ja metsad kajavad.

Kartul

Lõbusalt

Valgevene rahvaviis

1 Pa - ne kar - tul aeg - sast' ma - ha,

võ - tad hil - jem, pal - ju ta - had Võid siis pra - e -

tult neid süü - a, küp - se - ta - da, kee - ta, müü - a

p

1-3 Tam, tam, tam, ta - ra, ta - ra - ta - ra, taa,

kar - tul täht - sam toit me maal. —

kar - tul täht - sam toit me maal

2. Kartulist kui putru teeme,
kogu perega siis sööme.
Putru aga kes meil soovib,
kartuleid see ise koorib.
∴ Tam, tam, tam, tara, taratara, taa,
kartuleid see ise koorib. ∴
3. Oi, oi, oi, taramtam, taadi,
pole me ju sakste laadi.
Kui meil lõunaks kartul puudub,
vesiseks me toit siis muutub.
∴ Tam, tam, tam, tara, taratara, taa,
kartul tähtsam toit me maal! ∴

Kägu

Mänglevalt

Prantsuse rahvaviis

Kaanon 2-hääline

Vaat, kaugel lai-as laa-nes ju kä-gu ku-kub säääl,
kõik mu-ru-nei-ud ü - les vist ä - ra-tab ta häääl.

Kuk-ku, kuk-ku, nii hüü-ab ik - ka ta,
kuk-ku, kuk-ku, ju ke - vad siin on pea.

Kägu

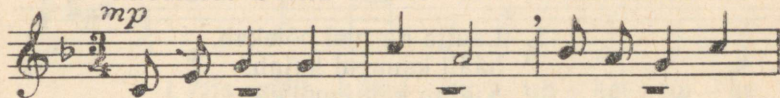
Elavalt, kergelt

Poola rahvaviis

1. Rõõmsalt laulsid

nei - ud

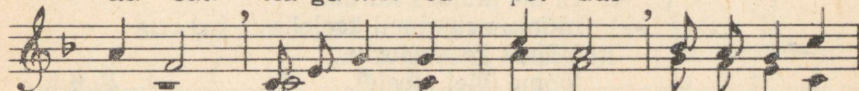
kok-ku tul - les

aa - sal.

Kä-gu met - sa

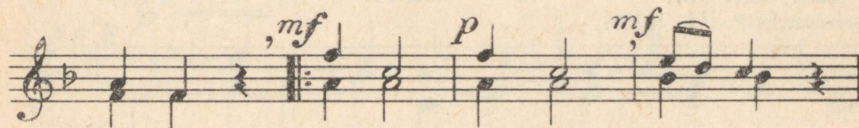
pei - dus

Met - - sa

pei - dus

lau-lis nei-le

kaa-sa

1-4. Kuk-ku!

Kuk-ku!

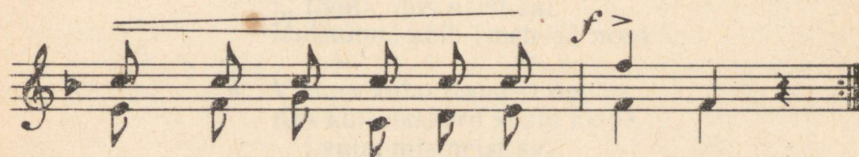
Ah - ha!

Ah - ha!

A - di - ri - di,

o - di - ri - di - di - na,

o - di - ri - di - di - na!

Uh - ha!

2. Karjasarvi kostab,
salu neile vastab,
kauge küla märkab,
laiu laasi ärkab.

Refrään.

3. Laulja nurmel hõiskab,
hääli kauneid kajab.
Küllap kägu mõistab,
kellest laulda vaja.

Refrään.

4. Ei me lauldes kurda,
rõõmus viis meil keelel.
Nõnda ka masurkat
lööme ühel meelel.

Refrään.

Daino

Elavalt

Leedu rahvaviis

1. Viis meil kas - vas uh - ket lui - ke,
su - led val - ged sä - ra - vad. 1-4. Lau - la, —
1. Kaot - si kõik on
mis neist sai. 1. Kaot - si läi - nud nad.
Kaot si läi - nud
1-4. Lau - la, — mis neist sai. Läi - nud nad.

2. Viis on oja kaldal kaske
kaunistamas vett ja maad.
∴ Laula, mis neist sai.
Eal ei [urbi] kandnud nad. ∴
3. Viis meil sirgus uljast noormeest,
kõik nad käisid sõjateed.
∴ Laula, mis neist sai.
Hukkunud kõik [mehed] need. ∴
4. Viis on külas kaunist neidu.
Kes küll ükskord kosib neid?
∴ Laula, mis neist sai.
[Kõik nad] peigudeta jäid. ∴

Märkus. Klambrites olevad kõnad kordamisel vaheie jätta.

Noorushümn

Pidulikult

O. Gerster

1. Nii i - lus on e - lu, täis rõõ-me on

ta, kuid õn - ne eest e - lus pead võit-le - ma.

sa. Käib võit-lus ra-hu eest! Õn - ne ra - hu vaid

toob ja rah-vas vaid ra-hus kõik e - lu - hü - ved loob.

2. Meid meelitab sinav
ja avar maailm,
ei taevast või katta
must hävituspilv!
Käib võitlus rahu eest!
Sõda — häving ja nälg,
julm, hirmus ta rada
ja söes ning tuhas jälg.

3. Nii kaunis on elu,
jah, elada hea,
kuid õnne eest kindlalt
sa võitlema pead.
Käib võitlus rahu eest!
Päikest ihkame kõik!
Toob noortele õnne
vaid töö ja rahu võit.

Teid tervitame

J. Becher

Väga elavalt

L. Beethoven

1. Sõb-rad, õn-ne, ter-vist tei-le! Kõ-lab

ra-hu-lau-lu viis! Hirm meil sü-dantäi-tis

ei le, kar-tus rah-vailt õn-ne viis. Nüüd me

huu-lil hõis-ked uu ed, tant-sib

noor,tal rõõ-mus meel. Tõest ja i-lust lau-le

luu-es käi-me tu-le-vi-ku-teed.

2. Seal, kus rahvad kütked heitnud,
rahu võitnud vaenuõõ,
sihi ülla nüüd me leidnud,
hommik helendama lööb.
Elu ärkvel, õnnest tulvab,
loovat hoogu saanud kõik,
juba uus päev valgust külvab,
annab tiivad rahu võit.

3. Iga rahval, kõigis maades
rahupüüded kõrges aus.
«Rahu! Rahu! Ülev aade!»
kõlab igalt mandrilt laul.
Virgu, sõber! Võida kartus,
helges päevas õnne lood.
Iluaustus, jõud ja tarkus
meile kestva rahu toob.

Mingem nüüd

Tempo di marcia

V. Bellini
1801—1835

Min - gem nüüd, min - gem nüüd, min - gem

marssi - des nüüd, mingem laan - de ja le - pi - kus - se

laul - ma, min - gem mu - ru - le, kái - gem
lõ - o - kes - te, öö - bi - ku - te

künka - le, kus on lõ - o, öö - bi - ku

hüüd! Ol - gu rõõmsad meil marssides mee - led, hüüdku

la - he - das - ti, lõ - bu - sas - ti kee - led!

Ol - gu rõõm, ol - gu rõõm, ol - gu
 rõõm mei - e saat - jaks ke - va - del'

;: Mingem nüüd, mingem nüüd,
 mingem marssides nüüd,
 mingem laande ja lepikusse laulma,
 mingem murule, käigem künkale,
 kus on löökeste, õõbikute hüüd! ;:
 :: Olgu rõõmsad meil marssides meeled,
 hüüdku lähedasti, lõbusasti keeled! ;:
 :: Olgu rõõm, olgu rõõm, olgu rõõm meie
 saatjaks kevadel! ;:

Laul lainetel

W. A. Mozart
1756—1791

Vivace
mp

1.0 - mas väik - ses val - ges paa - dis

li - bi - sen ma ü - le vee.

Öi - se tuu - le vaik - ne sa - hin

ka - jab lä - bi kõrk - ja - te.

pp

Kuu-len tuu - le sa - la - jut - tu, vaa - tan, kuu kuis

sä - de - leb, vir - ven - da - val lain - te - sel - jal

paa - di - ke - ne li - bi - seb,

paa - di - ke - ne li - bi - seb.

2. Vaata, kaugel järvepinnal
vetehaldjad tantsivad,
seal ju sõuab vetevana,
ise kannelt helistab.
Vaatlen hiilgvaid taevatähti
vesiroose uinuvaid,
ranna veerul tummad kased
∴ hilist sõudjat vaatavad. ∴:

Uinu, mu lind

Õrnalt

B. Flies

1-2. Uiu - nu, mu vä - si - nud lind,

u - ne - le hõl - ju - tan sind!

1. Uiu - nu - mas ra - hus maa - ilm (on ju ui - nu - mas),
2. Ju - ba on al - ga - mas öö (on ju al - ga - mas),

sui - ku - mas lil - le - silm (on ju sui - ku - mas),
lõp - pe - nud vä - si - tav töö (on ju lõp - pe - nud),

vaik - ne on võ - sas - tik, aas (vaik - ne võ - sas - tik),
su - le - tud vä - si - nud silm (on ju su - le - tud),

vai - nul ju kas - te - gi maas (vai - nul kas - te - gi),
va - ju - nud kin - ni ju - kulm (kin - ni va - ju - nud),

* Selle laulu autoriks peeti kaua aega W. A. Mozartit.

kin - gul õn ku - ma - mas kuu,
he - li - seb ui - nu - tav viis,

kin - gul ku - mas kuu (kin - gul ku - ma - mas),
he - li - se - mas viis (vaik - ne, ui - nu - tav).

sirt - su - ke sul - ge - nud suu! Nüüd ui - nu, mu
ma - ga, mu mai - mu - ke, siis!

sirts - ki sul - gend suu!
ma - ga, mai - mu sa.

Ui - - -

lind, ma val - van ju sind!

nu.

ui - - - nu!

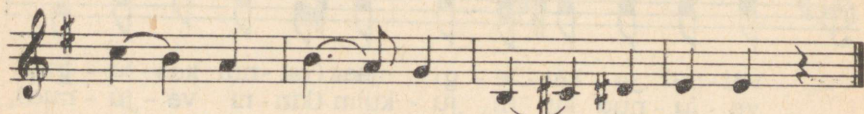
Uinulaul

Möödukalt

Kaanon
2 häälne

Tu - le, tu - le, u - ne - ke - ne!
Tu - le, u - ni, uk - sest sis - se!

Len - da li - gi, lin - nu - ke - ne.
As - tu, u - ni, ak - nast sis - se.

Ööbik, kuldakeelne, vaiki

V. Zabella

M. Glinka
1804—1857

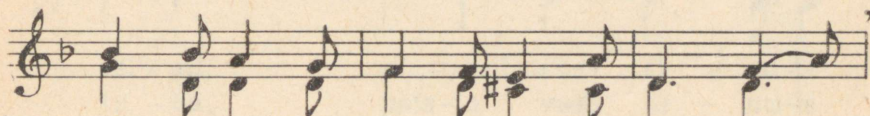
Moderato

1. Öö - bik, kul - da - keel-ne, vai - ki,

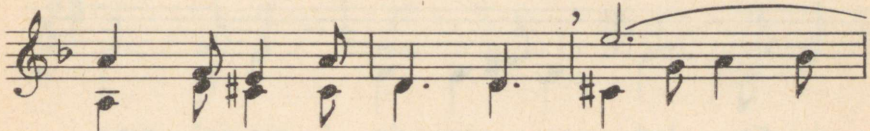
laul - da po - le va - ja, sil - ler-du - si

ä - ra saa - da ai - ast koi - du a - jal,

sil - ler-du - si ä - ra saa - da

ai - ast koi - du a - jal, sil - ler-du - si
- - - ra

ä - ra saa - da ai - ast koi - du a - jal.

2. Sinu igatsevaid viise
taluda ei suuda.
.: Tuksatamast süda lakkab,
raskeks rinna muudab. .:.
3. Palju, palju kurbi mõtteid
mulle laulud toovad.
.: Õnnelikud sinu päevad
pesakeses soojas. .:.
4. Minul laul küll rinda rõhub,
troosti ei saa anda.
.: Ööbik, kallid, pole vaja
mulle laulu laulda. .:.
5. Lenda, leia õnnelikke,
neid, kel pidurõivad.
.: Nemed sinu laulu saatel
pidutseda võivad. .:.

Soov

F. Chopin
1810—1849

Allegretto

1. O - lek-sin päi - ke - ne kõrgel tae - va -
Seal, kus su ak - na - ke ja su väi - ke

tel - gil, ai - nult siis si - nu - le
tu - ba, pais - ta vaid si - nu - le

sä - raks kau - nil hel - gil! Päik - se - na
pa - luk - sin ma lu - ba!

pais - tak - sin, ak - nas - se hel - gik - sin,

kuid ik - ka ai - nult sul - - le!

2. Oleksin linnuke kõrgel taevakaarel,
ainult siis sinule laulaksin, mu aare!
Seal, kus su aknake ja su väike tuba,
laulda vaid sinule paluksin ma luba!
Linnuna laulaksin,
kandlena kajaksin,
kuid ikka ainult sulle!
Seal, kus su aknake ja su väike tuba,
laulda vaid sinule paluksin ma luba.

Laulud jälle kõlamas

Rõõmsalt ♩ = 116 öök

Kaanon 4-häälnelne

mf ①

Lau-lud jäl-le kõ-la-mas, hää-led jäl-le

③ *f*

he la-mas. Lal-lal, laa-la-la, laa-la-la,

④ *mf*

laa, lal lal, laa-laa-la, laa lal, laa!

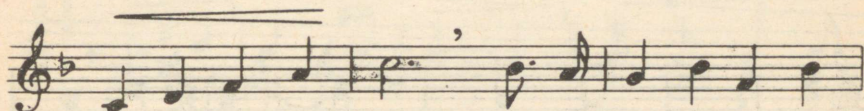
Marsilaul

Marsi temposy

J. Fearnley

1. Kui on tu - me tae - va - kaar kar - gel,

kül - mal tal - ve a'al, või ehk tuis - kab ras - ket

lund, et kõik ma - gab tal - ve - und. Ei see

mu - ret mei - le tee, — ik - ka

põõ - mus on me meel, — män - gi - me ja

lau - la - me: tral - la - la, la - la - la - laa!

(kordamisel vilistades)

Üks, kaks, üks, kaks, joon - du-ge,

hm, hm, hm, hm, hm, hm,

jul - gelt ik - ka sam - - mu-ge, nüüd

üks, kaks, üks, kaks, üks. üks.

2. Kui ju saabub kevadaeg,
 ei siis püsi ole meil,
 pikaks jääb siis koolipäev,
 mõte mujal ringi käib.
 Kui on lõppend tunnid kõik,
 välja õue kõlab hõik —
 püsti pea ja ette rind:
 algab rõõm ja lust ja mäng.
 Üks, kaks, üks, kaks, joonduge ...

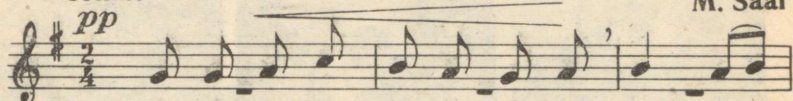
Hällilaul

Eesti rahvaviis

M. Saar

Ornalt

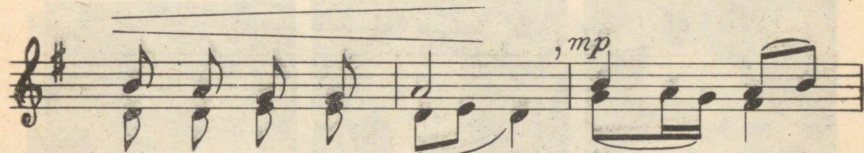
pp

1.-2. Tu - du, tu - du, tu - vi - ke - ne,
Ma - ga, mar - ja - ok - sa - ke - ne, } kii - ge -

le, — kii - ge - le! — Tsoo, tsoo, soo - reks,

kas - va kan - gekš sa. 1. Memm läks
2. Memm toob

met - sa mar - ju too - ma, taat läks
met - sast maa sik - mar - ju, taat toob

lin - na sai - - a too - - ma.
lin - nast sar - - ve - - sai - - a.

J. S. BACH
21. 03. 1685 — 28. 07. 1750

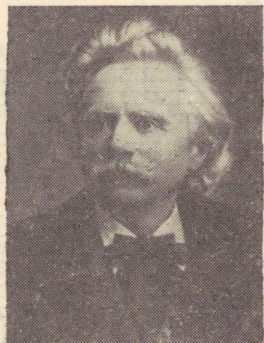
L. VAN BEETHOVEN
16. 12. 1770 — 26. 03. 1827

W. A. MOZART
27. 01. 1756 — 5. 12. 1791

F. CHOPIN
1. 03. 1810 — 17. 10. 1849

E. GRIEG
15. 06. 1843 — 4. 09. 1907

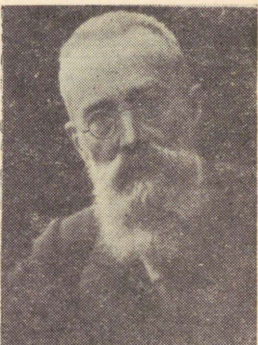
J. SIBELIUS
8. 12. 1865 — 20. 09. 1957

M. I. GLINKA
1. 06. 1804 — 15. 02. 1857

P. I. TŠAIKOVSKI
7. 05. 1840 — 6. 11. 1893

N. A. RIMSKI-KORSAKOV
18. 03. 1844 — 21. 06. 1908

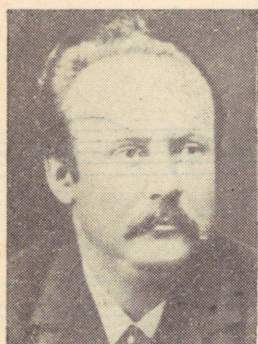
I. DUNAJEVSKI
30. 01. 1900 — 25. 07. 1955

A. NOVIKOV
30. 10. 1896

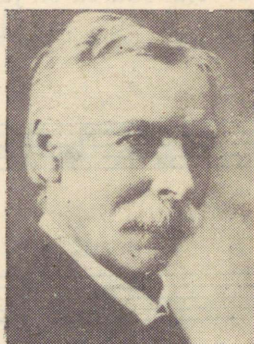
D. KABALEVSKI
30. 12. 1904

F. SÄBELMANN
26. 09. 1851 — 22. 02. 1911

M. HÄRMA
9. 02. 1864 — 16. 11. 1941

A. LÄTE
12. 01. 1860 — 9. 09. 1948

M. SAAR
28. 09. 1882 — 28. 10. 1963

E. KAPP
26. 05. 1908

G. ERNESAKS
12. 12. 1908

Küsimusi ja ülesandeid

1. Missugune noot asub
do-st $\frac{1}{2}$ tooni võrra kõrgemal?
fa-st $\frac{1}{2}$ " " "
mi-st 1 " " "
mi-st $\frac{1}{2}$ " " "
re-st 1 " " "
do-st 1 " " madalamal?
re-st $\frac{1}{2}$ " " "
si-st $\frac{1}{2}$ " " "
do-st $\frac{1}{2}$ " " "
la-st 1 " " "

2. Kui suured on järgmiste nootide vahed?

8. Moodustada valemi järgi Fa-mažoor heliredel
Sol-mažoor heliredel
mi-minoor heliredel
re-minoor heliredel

9. Määrata noodi järgi kindlaks alljärgnevate laulude helistik:

Emä süda
Lenin on meiega
Poiste laul
Suusasõit
Uueks tõusuks
Millest unistavad lapsed
Noored meremehed
Mardilaul
Ihkasime ikkest lahti
Pidu hakkab
Laul väikevennast
Ööbik, kuldakeelne, vaiki
Hakkame, mehed, minema

10. Kes on alljärgnevate laulude autorid?

Kungla rahvas
Lenin on meiega
Ihkasime ikkest lahti
Töö ja võitlus
Rõõmus salk
Lauliku lapsepõli
Hakkame, mehed, minema
Tere, Moskva
Turistid
Maaailma nooruse marss

HINGAMISE, HÄÄLDAMISE JA HÄÄLEMOODUSTAMISE HARJUTUSI

Laulda maheda kõlaga *)

la (ma) na ra
le (me) ne re
li (mi) ni ri
lo (mo) no ro
lu (mu) nu ru

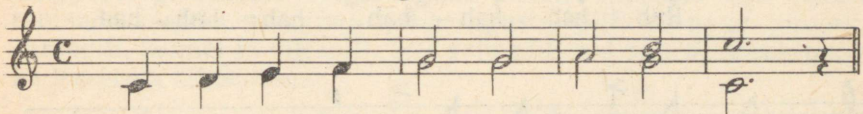
ma (la)
me (le)
mi (li)
mo (lo)
mu (lu)
jo

Laulda maheda kõlaga

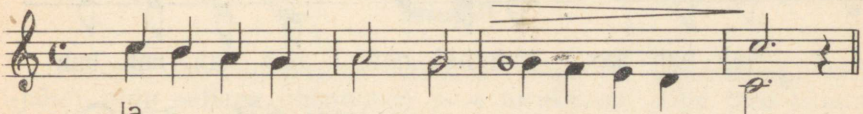

mo
me
mi
mü
jo

Laulda mahlaka, pehme kõlaga

la

la

*) Alltoodud harjutusi tuleb järjekindlalt kasutada hääle treeninguks, neid kromaatilisel pooltoonide kaupa kõrgemale transponeerides:

I hääl ulatuses do'-fa''

II hääl „ la-re''

Mažooris

Hoogsalt

Lee, lee, lee, lee - - - lo!

Musical notation for the first piece, Mažooris Hoogsalt. It is in C major, common time, and marked *mf*. The melody consists of quarter notes and half notes, with a final triplet of eighth notes.

Minooris

Mõõdukalt

Lee, le-le-le-le-lee, lee - - - lo!

Musical notation for the second piece, Minooris Mõõdukalt. It is in E-flat major, common time, and marked *p*. The melody features eighth notes and quarter notes, ending with a triplet of eighth notes. The dynamic changes to *pp* for the final notes.

Hah-hah-haa!

Hoogsalt

T. Vettik

Hah - hah - hah - hah, hah - hah - haa,

Musical notation for the first line of the 'Hah-hah-haa!' piece. It is in 2/4 time, marked *mf*, and features eighth notes and quarter notes.

hah - hah - haa, hah-hah-haa, hah - hah - hah - hah,

Musical notation for the second line of the 'Hah-hah-haa!' piece. It continues with eighth notes and quarter notes, including accents over the notes.

hah - hah - haa, hah - hah-hah - hah, hah - hah - haa!

Musical notation for the third line of the 'Hah-hah-haa!' piece. It concludes with eighth notes and quarter notes, marked *f*.

Rahvalaul

Laululoomingut, mis on tekkinud rahva seas ja mis on põlvest põlve edasi antud suulisel teel, nimetatakse rahvalauluks. Rahvalaulude loojaiks on olnud peamiselt muusikaliselt andekamad inimesed rahva seast — r a h v a l a u l i k u d.

Rahvalauludes kajastub kõige mitmekülgselt tolelaegne elu. Nad jutustavad tööst, tähtpäevadest, loodusest, mängudest jne., sellepärast on rahvalauludel suur ja püsiv väärtus. Sageli on heliloojad kasutanud suuremate muusikateoste loomisel mitmesuguseid rahvalaulude viise.

Rahvapillilood ja rahvapillid

Vanal ajal tantsiti rahvatantse laulu saatel, nii nagu seda veel tänapäevalgi tehakse ringmängude puhul. Keskajal aga hakati tantsude saatteks mängima mitmesugustel pillidel, nagu torupill, sarvepill, kannel ja vilepill. Siis said pillilood rahva lõbustajaina ka iseseisva tähenduse.

Torupill

Torupill on valmistatud nahksest õhukotist (loomamagu või -põis) ning sellega ühendatud 3—4 torukesest. Ühe toru kaudu puhutakse õhk õhukotti, 1—2 toru kaudu antakse bassitoone, kuna üks toru on ette nähtud viisi mängimiseks — nn. «sõrmiline». Viimane on varustatud kuue auguga ja on valmistatud kadakast või noorest männist.

Mängima asudes asetab pillimees õhukoti vasema käe alla, võtab sõrmilise kätte ja hakkab puhumistoru kaudu õhukotti täis

puhuma. Et õhk puhumistorust tagasi ei pääseks, on puhumistoru ots klapiga sulguv. Kui kotis on juba küllaldaselt õhku, hakkavad teised 2—3 toru «hüüdma», sõrmilisel mängib pillimees viisi, kuna bassitorud mängivad ühetoonilist saatejorinat. Kui pillil on kaks bassitoru, siis on üks neist madalama, teine kõrgema häälega. Bassitorude ja sõrmilise sees on hääle tekitajaks õhuke pilliroost keeleke. Torupill on siis hääles, kui bassitorud omavahel ja sõrmilise toonid kokku kõlavad.

Torupilli nimetati ka pulma-pilliks, kuna ükski pulm ei möödunud ilma torupillimänguta.

Kannel

Kannel on keelpill, mis koosneb kolmnurksest kõlakastist ja sellele asetatud kõlakaanest. Kõlakaanele on asetatud pingutatud keeled. Vanematel kanneldel oli vaid 5—6 keelt. Kannelt kasutati peamiselt laulude saatepillina, kuid mängiti ka rahvatantsude saateks. Hiljem asetati kandlele 20—48 keelt, mistõttu mängimisvõimalused muutusid palju avaramaks.

Vilepill

Vilepill on puhkpill, mis on valmistatud puutorukesest ning varustatud puhumishuuliku ja sõimeaukudega (nagu pajupillgi). Vilepill on heleda, mitte tugeva kõlaga. Kasutati mitmesuguste viisikeste mängimiseks.

Sarvepill

Sarvepill (lutusarv, luik) on samuti puhkpill, mis valmistati sokusarvest ning varustati sõrmeaukudega (sõrmilistega). Omab võrdlemisi tugeva, läbilõikava tooniga kõla. Kasutati lühilugude mängimiseks.

Tänapäeval kasutatakse nimetatud pille vähe, kuna nendel pole võimalik mängida nõudlikumaid palu. Küll aga kasutatakse neid veel mitmesugustes rahvapilliorkestrites.

TORUPILL

Elavalt

R. Päts

The first system of musical notation consists of two staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It begins with a whole rest, followed by a series of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bottom staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It begins with a dynamic marking 'f' (forte) and contains a sequence of eighth notes: G2, F#2, G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. A double bar line is placed after the first measure of each staff.

The second system of musical notation consists of two staves. The top staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It contains a sequence of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F#4, E4, D4, C4, B3, A3, G3. The bottom staff is in bass clef with the same key signature and time signature. It contains a sequence of eighth notes: G2, F#2, G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2, F#2, G2, A2, B2, C3, B2, A2, G2. The system concludes with a double bar line.

Kogust «Klaveripalad lastele eesti rahvaviisidele».

First system of musical notation. The upper staff contains a melodic line with a series of eighth notes and a slur over the final two measures. The lower staff contains a bass line with eighth notes and a slur over the final two measures.

Second system of musical notation. The upper staff features a melodic line with a repeat sign and a slur. The lower staff has a bass line with a repeat sign and accents on the notes.

Third system of musical notation. The upper staff has a melodic line with a slur and a repeat sign. The lower staff has a bass line with accents and a repeat sign.

Fourth system of musical notation. The upper staff has a melodic line with a slur and a dynamic marking *p* at the end. The lower staff has a bass line with accents and a dynamic marking *p* at the end.

VILESPILL

R. Päts

Kaunis kilresti

The musical score is written for two staves, likely representing the left and right hands of a piano. It is in 2/4 time and consists of three systems of music. The first system begins with a piano (*p*) dynamic and a repeat sign. The second system starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and also includes a repeat sign. The third system concludes the piece with a final cadence. The notation includes various note values, rests, and dynamic markings.

SARVELUGU

Kiirelt

R. Päts

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 3/4 time signature. It begins with a dynamic marking of *mf*. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, providing a harmonic accompaniment of chords.

The second system continues the piece with two staves. The upper staff features a first ending bracket labeled '1.' and a second ending bracket labeled '2.'. The lower staff continues the harmonic accompaniment.

The third system features a dynamic marking of *mf* and a performance instruction '(kordamisel)' with an accent (>) above the notes. The upper staff has a slur over a group of notes. The lower staff continues the accompaniment.

The fourth system concludes the piece with two staves. The upper staff has a slur over the final notes. The lower staff ends with a few notes in the bass clef.

KANDLELUGU

«Pöiapolka»

Polka tempos

8va

mf

The first system of music consists of two staves. The top staff is marked with an 8va line above it. The music is in 2/4 time and begins with a treble clef. The first measure contains a quarter note G4, followed by eighth notes A4, B4, and C5. The second measure contains eighth notes D5, E5, F5, and G5. The third measure contains eighth notes A5, B5, C6, and D6. The fourth measure contains eighth notes E6, F6, G6, and A6. The bottom staff begins with a treble clef and a quarter rest, followed by eighth notes G4, A4, B4, and C5 in the first measure, and eighth notes D5, E5, F5, and G5 in the second measure. The dynamic marking *mf* is placed between the staves.

8va

The second system of music consists of two staves. The top staff is marked with an 8va line above it. The music continues with eighth notes D5, E5, F5, and G5 in the first measure, eighth notes A5, B5, C6, and D6 in the second measure, eighth notes E6, F6, G6, and A6 in the third measure, and eighth notes B6, C7, D7, and E7 in the fourth measure. The bottom staff continues with eighth notes G4, A4, B4, and C5 in the first measure, eighth notes D5, E5, F5, and G5 in the second measure, eighth notes A5, B5, C6, and D6 in the third measure, and eighth notes E6, F6, G6, and A6 in the fourth measure. The music concludes with a quarter rest in the final measure of the bottom staff.

8va

The third system of music consists of two staves. The top staff is marked with an 8va line above it. The music continues with eighth notes B6, C7, D7, and E7 in the first measure, eighth notes F7, G7, A7, and B7 in the second measure, eighth notes C8, D8, E8, and F8 in the third measure, and eighth notes G8, A8, B8, and C9 in the fourth measure. The bottom staff continues with eighth notes G4, A4, B4, and C5 in the first measure, eighth notes D5, E5, F5, and G5 in the second measure, eighth notes A5, B5, C6, and D6 in the third measure, and eighth notes E6, F6, G6, and A6 in the fourth measure. The music concludes with a quarter rest in the final measure of the bottom staff.

8va

The fourth system of music consists of two staves. The top staff is marked with an 8va line above it. The music continues with eighth notes B6, C7, D7, and E7 in the first measure, eighth notes F7, G7, A7, and B7 in the second measure, eighth notes C8, D8, E8, and F8 in the third measure, and eighth notes G8, A8, B8, and C9 in the fourth measure. The bottom staff continues with eighth notes G4, A4, B4, and C5 in the first measure, eighth notes D5, E5, F5, and G5 in the second measure, eighth notes A5, B5, C6, and D6 in the third measure, and eighth notes E6, F6, G6, and A6 in the fourth measure. The music concludes with a quarter rest in the final measure of the bottom staff. A dynamic marking *p* is placed at the end of the top staff.

p

1. 2.

KATKEND „ÜLLATUSSÜMFOONIAST“

(II osast)

Andante

p (kordamisel *pp*)

J. Haydn

1732—1809

p

1. 2. *ff*

p *p*

IGATSUSVALSS

Tempo di valse*

F. Schubert

1797—1828

*) Tempo di valse — valsi tempos.

TŠERNOMORI MARSS

oop «Ruslan ja Ludmilla»

M. Glinka

1804—1857

Tempo di marcia

f

f

f

f

Fine f

p

Da Capo al Fine

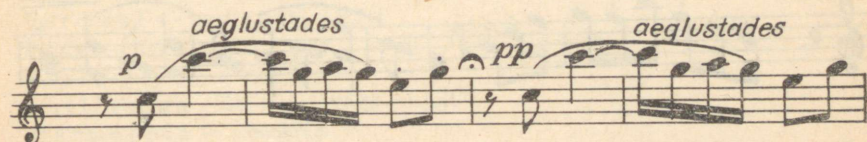
IGATSUS KEVADE JÄRELE

R. Tobias

1873—1918

a tempo

Igätsevalt

JAHIMEHE LAUL

R. Schumann

1810—1856

Värskelt ja rõõmsalt

The musical score consists of seven staves of music. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (F major), and a 6/8 time signature. The music is marked with a forte *f* dynamic. The second staff continues the melody with a *f* dynamic. The third staff features a fortissimo *ff* dynamic followed by a *f* dynamic. The fourth staff includes a fortissimo *ff* dynamic and a piano *p* dynamic. The fifth staff is marked with a forte *f* dynamic. The sixth and seventh staves continue the piece with various dynamics and phrasing, ending with a double bar line.

VÄIKE MUUSIKALINE OSKUSSÖNASTIK

- Accelerando — kiirendades
Allargando — laienedes
Allegretto — kaunis kiiresti
Allegro — kiiresti
Alt — madal naisehääl
Alteratsioonimärk — kõrgendus- ($\sharp$) või madaldusmärk ($\flat$)
Andante — väljapeetult, parajalt pikkamisi käies
A tempo — algtempo
Bass — madal meeshääl
Bekarr — keelumärk ($\natural$)
Bemoll — madaldusmärk ($\flat$)
Crescendo (lüh. cresc. või $<$) — paisudes
Da Capo al Fine — algusest kuni sõnani «Fine» (Lõpp)
Diees — kõrgendusmärk ($\sharp$)
Diminuendo (lüh. dim. või $>$) — kõlajõudu kahandades
Dünaamilised märgid — kõlajõu muutemärgid
Etüüd — harjutus mängutehnika arendamiseks
Fantaasia — mõttekujutus
Fermaat — peatusmärk ($\frown$)
Fine — lõpp
Forte (lüh. *f*) — valjult
Fortissimo (lüh. *ff*) — väga valjult
Harmonia — kooskõla
Helilaad — helide omavaheline seos ja nende suhted põhitooniga, millest selgub laulu üldine kõlaline iseloom (mažoorne või minoorne)
Helistik — helilaad, mille põhitoon on teada, näit. Do-mažoor, re-minoor jne.
Hümn — ülistuslaul
Juhttoon — heliredeli VII aste, mis juhib meloodiakäigu taas põhitoonile
Kanon — mitmehäälne helind, milles kõik hääled esitavad üht ja sama meloodiat, kuid astuvad sisse mitte üheaegselt, vaid üksteise järel kindlas korras

- Largo — laialt, pikaldaselt
 Lento — aeglaselt, pikkamööda
 Marcato — rõhutatult
 Masurka — erksa iseloomuga poola rahvatants $\frac{3}{4}$ taktis
 Mažoor — helge- (rõõmsa-)ilmeline helilaad
 Meloodia — viis
 Menuett — vana prantsuse tants $\frac{3}{4}$ taktis
 Mezzo forte (lüh. *mf*) — poolvaljult
 Mezzo piano (lüh. *mp*) — poolvaikselt
 Minoor — karge- (nukra-)ilmeline helilaad
 Moderato — parajalt, mõõdukalt
 Oktaav — VIII aste mingist heliredeli astmest
 Oper — muusikaline draama
 Operett — muusikaline komöödia
 Paralleelsed helistikud — ühesuguseid helisid omavad mažoor- ja minoor-helistikud (näit. Do-mažoor ja la-minoor)
 Paus — vaikimise vältuse märk
 Piano (lüh. *p.*) — vaikselt
 Pianissimo (lüh. *pp*) — väga vaikselt
 Polka — tšehhi päritoluga kiireloomuline hüppetants $\frac{2}{4}$ taktis
 Refrään — laulu kordusosa
 Ritardando (lüh. *rit.*) — aeglustades
 Romanss — lüürilise iseloomuga muusikateos soolohäälele saatena
 Serenaad — äratusmuusika
 Sopran — kõrge naishääli
 Sümfonia — suurteos orkestrile, koosneb tavaliselt neljast osast
 Takt — heliteose osa ühest tugevrõhust kuni järgmiseni
 Tempo di marcia — marsi tempo
 Tempo di menuetto — menueti tempo
 Tempo di polka — polka tempo
 Tempo di valse — valsi tempo
 Tetrahord — heliredeli pool, koosneb neljast noodist
 Toonika — helistiku põhitoon, I aste
 Valss — sujuva, nõtke iseloomuga tants $\frac{3}{4}$ taktis
 Vivace — elavalt
 Võtmemärgistik — noodivõtme kõrvale asetatud kõrgendus- (#)
 või madaldusmärgid ($\flat$)

SISUKORD

Au nõukogude võimule — V. Zahharov	3
Hakkame, mehed, minema — G. Ernesaks	28
Heinatöö — E. Arro	87
Hoogu juurde — H. Toots	57
Hällilaul — M. Frey	22
Hällilaul — F. Schubert	105
Hällilaul — M. Saar	135
Daino — leedu rahvaviis	119
Ema süda — Th. Hansen	111
Ihkasime ikkest lahti — M. Saar	106
Ilutegija — G. Ernesaks	33
Isamaa hiilgava' pinnalla — J. Ennola	38
Kalal — B. Körver	17
Karjamaal — soome rahvaviis	23
Karjasepõli — eesti rahvaviis	93
Kartul — valgevene rahvaviis	115
Kodumaa — vene rahvaviis, U. Sišov	62
Kolhoosi pillimehed — L. Tauts	85
Kroonlinna madrused — revolutsiooniline laul	43
Kuidas leiti nääripuu — H. Lepnurm	52
Kui Kungla rahvas — K. A. Hermann	109
Kuri koeramuri — kaanon, T. Vettik	72
Kägu — poola rahvaviis	117
Kägu — prantsuse rahvaviis	116
Küll meil on siin tore — I. Dunajevski	77
Lainetel — saksa rahvaviis	91
Laul lainetel — W. A. Mozart	125
Laul väikevennast — eesti rahvaviis	49
Lauldes üles kasvasin — läti rahvaviis	114
Lauliku lapsepõli — eesti rahvaviis, M. Härma	94
Laulud jälle kõlamas — kaanon	132
Laululind — slovaki rahvaviis	90
Laulu mõju — eesti rahvaviis	99
Lastekoor kantaadist «Läänemeri — rahumeri» — E. Kapp	36
Lenin on meiega — S. Tulikov	5
Lumisel rajal — A. Pajupuu	53
Lõbus lugu	66
Maaailma Demokraatliku Noorsoo hümn — A. Novikov	7
Maaailma nooruse marss — V. Muradeli	10
Mardilaul — eesti rahvaviis	100
Marsilaul — J. Fearnley	133
Matkalaul — R. Päts	75
Millest unistavad lapsed — A. Hatšaturjan	73
Mingem nüüd — V. Bellini	123

Naljalugu — J. Jürme	107
Noored meremehed — B. Körper	45
Noorte mitšuurinlaste laul — E. Žarkovski	29
Noorushümn — O. Gerster	120
Nääripuu laul — M. Krassev	51
Nõtkel pihlakene — vene rahvaviis	41
Oh mina väike mehekene — eesti rahvaviis	24
Oled seisnud tormikaartel — E. Kapp	4
Pidu hakkab — eesti rahvaviis, M. Härma	103
Pioneeride laagrilõke — V. Muradeli	31
Punapaela-laul — rootsi rahvaviis	37
Päike ja orvulapsed — läti rahvaviis	61
Poiste laul — R. Päts	69
Ringmängu-laul — eesti rahvaviis	112
Ringtantsu-laul — rootsi rahvaviis	18
Rõõmus salk — M. Blanter	83
Sarvelaul — eesti rahvaviis, R. Päts	96
Setukõso — setu viis, J. Simm	67
Soov — F. Chopin	131
Suurt Marit ja Pisikest Peetrit — eesti rahvaviis, E. Oja	101
Suusasõit — S. Polonski	55
Sügisel — soome rahvaviis	42
Teid tervitame — L. Beethoven	121
Tere, Moskva! — A. Lepin	79
Turistid — M. Starokadomski	81
Tänaste seppade laul — V. Kapp	13
Uinu, mu lind — B. Flies	127
Uinulaul — kaanon	128
Uueks tõusuks — V. Reiman	63
Üle lume lagedale — eesti rahvaviis, R. Päts	50
Väike kevadelaul — K. A. Hermann	97
Väike trummilõõja — saksa revolutsiooniline laul	21
Ööbik, kuldakeelne, vaiki — M. Glinka	129

MUUSIKA KUULAMISEKS

Torupill — R. Päts	146
Vilespill — R. Päts	148
Saryelugu — R. Päts	149
Kandlelugu	150
Katkend «Üllatussümfooniast» — J. Haydn	151
Igatsusvalss — F. Schubert	152
Tšernomori marss oop. «Ruslan ja Ludmilla» — M. Glinka	153
Menuett — O. Merikanto	154
Igatsus kevade järele — R. Tobias	155
Jahimehe laul — R. Schumann	156

Heliloojate portreid	136
--------------------------------	-----

Rahvamuusikast

Rahvalaul	143
Rahvapillilood ja rahvapillid	143
Torupill	143
Kannel	144
Vilespilli	145
Sarvepill	145

Väike muusikaline oskussõnastik	157
---	-----

Do-mažoor heliredel	19
la-minoor heliredel	25
Sol-mažoor heliredel	34
mi-minoor heliredel	39
Fa-mažoor heliredel	47
re-minoor heliredel	59
Re-mažoor heliredel	65
si-minoor heliredel	70
Si-bemoll-mažoor heliredel	88
sol-minoor heliredel	92

LAULUDE REGISTER VIISIDE AUTORITE JARGI

Arro, E.	
Heinatöö — I. Sikemäe	87
Beethoven, L.	
Teid tervitame	121
Bellini, V.	
Mingem nüüd	123
Blanter, M.	
Rõõmus salk — S. Mihhalkov	83
Chopin, F.	
Soov	131
Dunajevski, I.	
Küll meil on siin tore — L. Nekrassova	77
Ennola, J.	
Isamaa hiilgava' pinnalla — L. Koidula j.	38
Ernesaks, G.	
Hakkame, mehed, minema — eesti rahvaluule	28
Ilutegija — eesti rahvaluule	33
Fearnley, J.	
Marsilaul	133
Flies, B.	
Uinu, mu lind	127
Gerster, O.	
Noorushümn — J. Becheri j.	120
Glinka, M.	
Ööbik, kuldakeelne, vaiki — V. Zabella	129
Hansen, Th.	
Ema süda — L. Koidula	111
Hatšaturjan, A.	
Millest unistavad lapsed — P. Gradov	73
Hermann, K. A.	
Kui Kungla rahvas — F. Kuhlbars	109
Väike kevadelaul	97
Jürme, J.	
Naljalugu — eesti rahvaluule	107
Kapp, E.	
Lastekoor kantaadist «Läänemeri — rahumeri» — R. Parve	36
Oled seisnud tormikaartel — J. Kärner	4
Kapp, V.	
Tänaste seppade laul — A. Siig	13
Kõrver, B.	
Kalal — M. Kesamaa	17
Noored meremehed — M. Kesamaa	45

Krassev, M.		
Nääripuu laul — V. Garlitski		51
Lepin, A.		
Tere, Moskva! — O. Fadejeva		79
Lepnurm, H.		
Kuidas leiti nääripuu — E. Niit		52
Mozart, W. A.		
Laul lainetel		125
Muradeli, V.		
Maailma nooruse marss — V. Haritonov		10
Pioneeride laagrilõke — L. Nekrassova		31
Novikov, A.		
Maailma Demokraatliku Noorsoo hümn — L. Ošanin		7
Pajupuu, A.		
Lumisel rajal — E. Teemägi		53
Polonski, S.		
Suusasõit — A. Kuznetsova		55
Päts, R.		
Matkalaul — P. Rummo		75
Poiste laul — J. Oro		69
Üle lume lagedale — J. Oro		50
Reiman, V.		
Uueks tõusuks — J. Sütiste		63
Saar, M.		
Hällilaul — eesti rahvaviis		135
Schubert, F.		
Hällilaul		105
Starokadomski, M.		
Turistid — O. Võssotskaja		81
Tauts, L.		
Kolhoosi pillimehed — L. Tauts		85
Toots, H.		
Hoogu juurde — R. Parve		57
Tulikov, S.		
Lenin on meiega — L. Ošanin		5
Vettik, T.		
Kuri koeramuri		72
Zahharov, V.		
Au nõukogude võimule — M. Issakovski		3
Žarkovski, E.		
Noorte mitšuurinlaste laul — D. Samoilov		29

RAHVASTE LAULE

Eesti:

Hällilaul — M. Saar	135
Ihkasime ikkest lahti — M. Saar	106
Karjasepõli	93
Lauliku lapsepõli — M. Härma	94
Laulu mõju	99
Laul väikevennast	49
Mardilaul — R. Päts	160
Oh mina väike mehekene	24
Pidu hakkab — M. Härma	103
Ringmängu-laul — R. Päts	112
Sarvelaul — R. Päts	96
Setukõsõ — J. Simm	67
Suurt Marit ja Pisikest Peetrit — E. Oja	161

Leedu:		
Daino		119
Läti:		
Lauldes üles kasvasin		114
Päike ja orvulapsed		61
Poola:		
Kägu		117
Prantsuse:		
Kägu		116
Revolutsioonilised:		
Kroonlinna madrused		43
Väike trummilööja		21
Rootsi:		
Punapaela-laul		37
Saksa:		
Lainetel		91
Slovaki:		
Laululind		90
Soome:		
Karjamaal		23
Sügisel		42
Valgevene:		
Kartul		115
Vene:		
Kodumaa		62
Nõtke pihlakene		41

Пяте Рихо Эдуардович

ПЕСЕННИК VI

На эстонском языке

Обложка Э. Пикк

Издательство «Валгус»

Таллин, Пярнуское шоссе, 10

Toimetaja H. Abo

Kunstiline toimetaja H. Keigo

Tehniline toimetaja T. Linkvist

Korrektor S. Kõiv

Ladumisele antud 27. XII 1965. Trükkimisele antud 25. III 1966. Paber 60×90, 1/16. Trükipoognaid 10,25. Arvestuspoognaid 8,58. Trükiarv 17 000. Tellimise nr. 1429. Trükikoda «Kommunist», Tallinn, Pikk tn. 2.

Trükipaber nr. 2. Kohila Paberivabrik

Hind 33 kop.

33 kop.

A-27404

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 00427302 7